

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CX П'ЯТНИЦЯ, 24 СІЧНЯ 2003 РОКУ ЧИСЛО 4 VOL. CX FRIDAY, JANUARY 24, 2003 No. 4

На українському фронті - без змін

У березні 2002 року в результаті виборів до парляменту більшість голосів виборців одержали правоцентристський бльок „Наша Україна" й інші партії, котрі перебувають в опозиції до Президента. Але пропрезидентські сили підступними методами позбавили переможців можливости скористатися вислідами виборів. Опозиційні партії рішуче виступили проти Президента Л. Кучми, його адміністрації і залежних від них олігархів, які керували цим реґресивним процесом. По всій країні почалися протести.

В грудні минулого року Президент і його оточення, під тиском кризових політичних і економічних обставин в країні, змусили парлямент обрати нового прем'єра та уряд, знову проігнорувавши „Нашу Україну" й усі інші опозиційні сили, поставивши їх поза державотворчою діяльністю. Невдовзі це паралізувало діяльність парляменту, сесійні засідання припинилися. І тільки деякі поступки „більшости" та відповідний компроміс з боку опозиції дозволив завершити працю другої сесії.

Докладніше про перебіг і результати цієї сесії читачі довідаються з вміщеної нижче аналітичної статті Олександра Бураковського.

17 січня парлямент України четвертого скликання завершив працю другої сесії. Повернуться депутати у сесійну залю за два тижні. Після останніх парляментських виборів, коли виграли одні політичні сили, а скористалися з того і утворили тимчасову більшість інші, стосунки поміж фракціями на політичному бомонді держави нагадували окопну війну: атаки одних і відступи інших чергувалися з перемінним успіхом.

Але існує одна деталь, яка стопроцентово визначає поведінку як, умовно, „лівих", так і „правих": наступні, у 2004 році, президентські вибори. Вони діють на політиків, як червона плахта на бика.

Влада в Україні сьогодні нагадує дуже ізольовану від суспільства невелику окремішність людей, де не працюють усталені віками логіка, честь, гідність, людяність, порядність, десять заповідей, – за якими живе більшість людей у світі.

В спорті перемагає той, хто швидше біжить, вище стрибає, краще забиває ґолі... В роботі – хто краще і продуктивніше працює. Лише у поганих політиків загальноприйняті закони нічого не варті: перемагає найпідступніший, найлицемірніший, найгрошовитіший. Щось подібне сьогодні відбувається на українському політичному олімпі, де юрба парляментарів найчастіше обирає провідників за принципом: „Хай чабан, усі гукнули, за отамана буде", як писав П. Тичина у своєму вірші.

В популярному комедійному французькому фільмі „Фанфан-Тюльпан", часів моєї молодости, герой фільму Жерар Філіп говорить: коли вбитих стало більше, ніж тих, хто залишився жити, король оголосив новий набір в армію.

Сьогодні „король", тобто президент України Л. Кучма, може спокійно оголосити новий набір у свою армію, бо створена йому парлямен-тська „більшість", так само, як і, дуже схожа на „канівську четвірку" опозиція, нагадують двох бовдурів, що схопили один одного за груди і повторюють безконечно: а ти хто такий?!

Парлямент сьогодні працює не як незалежний і соціяльно-політичний, відреґульований механізм, а як похапцем, тяп-ляп збудована груба, в якій комин „хтось" перекриває на свій розсуд. І тоді „дим і чад" окутує всю Україну, їсть людям очі.

Подивімося на цей вертеп очима його учасників.

„Серед тут і між там"

В останній день праці парляменту голова фракції СДПУ(о) експрезидент Л. Кравчук випустив першу ракету над парляментськими окопами. Він заявив, що його партія *„знімає з себе відповідальність за діяльність уряду В.Януковича"*. За мить пропрезидентська „більшість", яка набирала під багнетами максимум 230 голосів, перетворилась на меншість, втрачаючи 39 з них. Знову в парляменті починається окопна війна тиску і впливів.

В той же час „факір" – голова Верховної Ради Володимир Литвин – підсумовуючи результати діяльності сесії, наголошує про *„ствердження ділової, дружньої атмосфери роботи між фракціями"*.

Справді, після кількамісячного паралічу парляменту, коли більшість, щоб просунути справу, відмовилась від перерозподілу парляментських комітетів, законодавці за дуже короткий час прийняли понад 160 законів. Це було схоже на старий анекдот про ребе, який, щоб поліпшити хатні умови, запропонував ввести в хату ще і корову. А після того, як господарі прийшли у відчай, запропонував корову вивезти. І тоді щасливий господар від радости не знав куди і бігти.

Таке щастя впало і на опозицію, яка, з одного боку, переоцінила свої сили, чекаючи, що їй на тарілочці

(Закінчення на стор. 3)

Свято Богоявлення в Україні

ЛЬВІВ. – 19 січня в центральній частині міста відбулось свято Богоявлення Господнього. Після літурґічних Богослужень від дев'яти храмів Львова – собору Святого Юра, церков Преображення, Святого Андрія, Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, Святого архистратига Михайла, Пресвятої Трійці, Святих Ольги і Єлизавети, Святого Онопрія і Пресвятої Євхаристії святковим ходом пішли десятки тисяч мирян, щоб взяти участь у таїнстві Водохрещення. На фото: Верховний Архиєпископ Української Греко-Католицької Церкви Любомир кардинал Гузар (праворуч) кропить освяченою водою віруючих.

Фото УНІАН

Поїздка Леоніда Кучми до країн Перської затоки

КИЇВ. – Президент Л. Кучма 18 січня розпочав офіційну шестиденну поїздку до Савдійської Арабії, Кувейту, Баґрейну, Об'єднаних Арабських Еміратів. 20 січня відбулися його переговори з керівниками і представниками ділових кіл Кувейту. Напередодні українська делеґація завершила переговори в Савдійській Арабії, підписавши низку угод в економічній галузі. Провідною темою переговорів української делеґації в Баґрейні 21 січня була торгівля. Оглядачі вважають, що реґіон Перської затоки може привабити українських експортерів зброї, а також стати для Києва альтернативним джерелом енерґоресурсів.

УНІАН

Президент України Леонід Кучма (ліворуч) у супроводі першого віцепрем'єр-міністра, міністра закордонних справ Кувейту Шейха Сабаха Аль-Ахмеда Аль-Джабера Аль-Сабаха (у центрі) на летовищі Кувейту 19 січня 2003 року.

Фото УНІАН

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В Україні відзначили День Соборности

КИЇВ. – 22 січня в Україні відзначили День Соборности і 85-ту річницю Четвертого Універсалу Української Центральної Ради. 22 січня 1918 року Центральна Рада проголосила, що УНР стає „самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною державою", а рівно через рік – 22 січня 1919 року на Софійському майдані в Києві директорія УНР урочисто проголосила Акт Злуки Західньо-Української Народної Республіки та Української Народної Республіки в єдину соборну Українську державу. Вітаючи з нагоди Дня Соборности співвітчизників Президент Кучма зазначив, що проблеми збереження територіяльної цілісности держави і консолідація нації на загальних принципах актуальні і сьогодні. У заходах Дня Злуки, які відбулися у першій столиці ЗУНР, взяв участь провідник блоку „Наша Україна" Віктор Ющенко. У Лондоні з нагоди річниці Універсалу УНР 22 січня відкрилася виставка документів, фотографій, речових пам'яток і кінохроніки. Її організував Союз українців у Великій Британії, за сприяння музеїв Києва і Лондону.

Зустріч провідників СНД перенесено до Києва

КИЇВ. – Український міністер закордонних справ Анатолій Зленко підтвердив, що запланована на 27-29 січня зустріч керівників країн СНД перенесена до Києва. Рішення про перенесення неформальної зустрічі глав держави СНД з Івано-Франківська пов'язане з тим, що провести цей захід у столиці України зручніше. Про це А. Зленко сказав 21 січня в Кувейті. „Зміст, який раніше вкладався в проведення цієї зустрічі, залишається незмінним. Єдине – змінюється місце", – зазначив А. Зленко. У повідомленнях раніше йшлося, що зустріч мала бути неформальною, і підписання жодних договорів не передбачалося.

В. Янукович певен, що „FATF" відмовиться від претенсій

КИЇВ. – 20 січня прем'єр-міністер України Віктор Янукович висловив на прес-конференції сподівання на те, що найближчим часом „FATF" – організація з боротьби з відмиванням брудних грошей – змінить своє ставлення до України. Він сказав, що тепер Україна виконує всі вимоги „FATF" і приводить своє законодавство у відповідність до них. За його словами, чергові консультації з експертами „FATF" мають розпочатися в січні – на початку лютого. У грудні міжнародна організація „FATF", занесла Україну до чорного списку країн, котрі не роблять достатньо у боротьбі проти відмивання грошей. Коментуючи можливі наслідки санкцій для України та її громадян, Ігор Бураковський, директор Інституту економічних досліджень та політичного консультування, сказав: „Максимальним виявом санкцій може бути закриття кореспондентських рахунків українських банків за кордоном, що змусило б їх шукати якісь додаткові, обхідні маневри для того, щоб здійснювати розрахунки. Але, звичайно, чим жорсткіший режим розрахунків між Україною та її торговельними партнерами, тим гірше для українських виробників, особливо для тих, які дуже залежать від експорту. Мова йде перш за все про металургійну промисловість, легку промисловість та виробництво хемічної продукції. А чим складніше для цих підприємств продавати свою продукцію, тим складніше платити платню і взагалі здійснювати нормальну економічну діяльність. Що ж стосується українських громадян, можуть виникнути складнощі з перерахуванням грошей за кордон, зокрема за лікування та за навчання дітей за кордоном у тих країнах, які ввели проти України санкції ‚FATF'". Напередодні низка держав-членів FATF – Велика Британія, Канада та Німеччина – запровадили санкції проти України. Причина такого кроку – виконання рекомендацій, наданих у грудні. Британія вирішила рекомендувати своїм громадянам, підприємствам та закладам, які співпрацюють з Україною, бути обережними, коли вони матимуть з нею справу, аби не виявитись причетними до відмивання грошей.

Понад 90 відсотків буковинських сімей не наважуються на третю дитину

ЧЕРНІВЦІ. – Лише 8 відсотків буковинських родин у 2002 році наважилися мати більше двох дітей. Однак дві сім'ї навіть наважились народити десяте немовля, повідомили у Чернівецькому обласному управлінні статистики. За даними обласного управління статистики, торік у Чернівецькій області було зареєстровано майже 2000 шлюбів. Найстаршими закоханими виявилися 83-річний чоловік та 71-річна жінка, а наймолодшими молодятами 2002 року стали 15- річна дівчина та 16-річний юнак. Розлучитися у минулому році вирішило 1191 подружжя, що на 54 пари більше, ніж у позаминулому році. Найбільше розлучень зареєстровано серед сімей, які прожили разом від 10 до 20 років. Більше 400 буковинців в минулому році вирішили пов'язати своє життя з чужоземцями, взявши довідки для одруження за кордоном. Найбільше – 18 шлюбів – було укладено з громадянами Молдови, 12 – з італійцями та 11– з ізраїльтянами. За офіційними даними, впродовж 2002 року на Буковині зареєстровано 2143 народження, з них 1108 хлопчиків і 1035 дівчаток. Новонароджених хлопчиків найчастіше називали Андрієм, Дмитром та Олександром, а найбільшу популярність серед жіночих імен має Анастасія.

Хабарництво – проблема українських вищих шкіл

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Хабарництво залишається серйозною проблемою для українських вищих шкіл. Такий висновок експертів соціологічної служби Демократичної ліґи молоді, які в рамках програми „Чиста освіта" провели опитування студентів щодо хабарництва серед їхніх викладачів. Результати опитування засвідчили, що, у Дніпропетровську майже 90 відсоткам студентів доводиться викладачам сплатити хабаря. 70 відсотків задовольняють такі вимоги. Найпоширенішими формами хабарів у вищих школах є гроші та подарунки. Існують також хабарі у вигляді різноманітних послуг, в тому числі й інтимних. Про це повідомили 23 відсотки опитуваних. Більшість опитуваних ставляться до хабарів негативно, проте 74 відсотки студентів готові сплачувати хабаря, навіть якщо існує можливість скласти іспит і без нього. Протестувати ж проти корупції серед викладачів наважилися лише 5 відсотків студентів. Половина вважає, що головною причиною хабарництва у вищих школах є низька заробітна платня викладачів, майже стільки ж нарікає на моральні вади професорсько-викладацького складу. Подібна ситуація спостерігається і в інших реґіонах України.

Візові обмеження для громадян України

БУКАРЕШТ, Румунія. – Уряд Румунії підтвердив, що запровадить візові обмеження для громадян України у зв'язку з необхідністю дотриматися вимог майбутнього членства Румунії в Европейському Союзі. Як заявив 17 січня державний секретар міністерства закордонних справ Румунії Александру Фиркаш, запровадження сусідньою Польщею з 1 липня 2003 року візових обмежень для громадян України й Росії означає, що настав час і Румунії негайно вживати істого самого заходу. Адже, за словами урядовця, громадяни згаданих двох країн намагатимуться дістатися до Шенгенської зони через Румунію, як не через Польщу. Румунія, наголосив він, „готова вжити необхідних заходів, щоб відвернути це". Дати запровадження віз для українців наразі не визначено. Водночас, сказав представник МЗС Румунії, для громадян України – етнічних румун будуть особливі пільги, на кшталт тривалих і багаторазових віз. Як уважають, Румунія може вступити до ЕС десь у 2007 році.

Розширюють свою діяльність консульства Росії в Україні

ХАРКІВ. – 15 січня в Харкові відбулося відкриття нового будинку консульства Російської Федерації в Україні. На церемонії був присутній посол Росії в Україні Віктор Черномирдін. У розмові з журналістами він сказав, що Міністерство закордонних справ Росії поки не готове до запровадження з 1 липня цього року нових правил перетину українсько-російського кордону з пред'явленням закордонних пашпортів. Водночас Генеральний консул Росії у Харкові Михайло Корсун наголосив на необхідності впровадження таких заходів, щоб ефективніше вести боротьбу з нелеґальною міґрацією. Раніше консульство орендувало приміщення. Тепер російська дипломатична установа розташована в особняку Єлизавети Блекке – будинку, який внесений до реєстру культурної спадщини України. Консульство Росії працює у Харкові 4 роки і обслуговує 6 областей України.

Безвізові проїзди громадян України до Азербайджану

КИЇВ. – 14 січня було підписано Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Азербайджанської Республіки про безвізові поїздки громадян. Ця угода набуде чинности 7 лютого 2003 року Угодою передбачається безвізовий порядок в'їзду громадян України та Азербайджанської Республіки на територію держави іншої сторони, їхнього тимчасового перебування та виїзду з неї, незалежно від місця їхнього постійного проживання, за проїзними документами, дійсними для виїзду за кордон. Для громадян України такими документами є: закордонний пашпорт громадянина України, проїзний документ дитини.

Роздаровують чудотворні мощі російським храмам

КИЇВ. – Терміново перевірити оприлюднену ЗМІ інформацію про передачу священнослужителями Києво-Печерської лаври в дар Храмові святителя Дмитрія Ростовського, що будується у Ростові-на-Дону, чудотворних мощей 17 святих праведників, включно з мощами преподобного Іллі Муромця, зажадала 17 січня від Кабінету Міністрів фракція „Наша Україна". У випадку підтвердження інформації, фракція вимагає „звернутися до Генеральної прокуратури України щодо порушення кримінальної справи за викладеними фактами". „Маючи дозвіл на проведення богослужінь у храмах Києво-Печерської лаври, представники Московського патріярхату не тільки руйнують історичну пам'ятку, перебудовуючи без будь-яких погоджень самочинно захоплені приміщення, але вдаються до справжнього вандалізму – руйнують поховання наших святих предків. Такими діями вони зневажають не тільки український народ, але глумляться над нашою історичною пам'яттю, чинять дії, які підпадають під відповідні статті Кримінального Кодексу", - говориться в заяві. У заяві також міститься вимога „протягом третьої сесії ВР провести парляментські слухання щодо врегулювання питань, пов'язаних з діяльністю релігійних організацій в Україні, і за результатами цих слухань прийняти відповідний законодавчий акт, який унеможливлював би порушення чинного законодавства у цій сфері".

Українці передплатили майже 15 млн. примірників газет і журналів

КИЇВ. – Станом на 1 січня 2003 року в Україні передплачено 14.7 млн. примірників газет і журналів, що становить 100.8 відсотка до обсягів минулого року. До передплатних каталогів на 2003 рік було внесено близько 3.6 тис. видань України, зокрема 2.5 тис. – загальнодержавних, та 1.1 тис. – місцевих. Газет і журналів України загальнодержавної сфери розповсюдження станом на 1 січня 2003 передплачено 7 млн. 628, 523 тис. примірників, або 104.36 відсотка до рівня передплати минулого року на цю дату. Обсяги передплати на місцеві видання станом на 1 січня 2003 досягли 6 млн. 989,520 тис. примірників, або 97.22 відсотка до аналогічного показника попереднього року та 101.73 відсотка порівняно з передплатними накладами другого півріччя 2002 року. У загальних обсягах передплатних накладів (14 млн. 707,577 тис.) кількість газет і журналів інших країн становить 89,712 примірників, або 0.6 відсотка.

За повідомленнями інформаційних аґентств

На українському...

(Закінчення зі стор. 1)

принесуть ключі від Києва, з іншого - недооцінила сили „короля". І допоки всі приходили до тями, дуже швидко штампувалися закони, тим більше, що тривалий цирк і мордобій в парляменті всім набрид. Проте „хатні умови" в парляменті від цього не змінилися.

Але виведення з хати корови – тобто, домовлення з більшістю, щоб не перерозподіляти парляментські комітети – привело до того, що СДПУ(о) покинуло її ряди, і Л. Кравчук в інтерв'ю заявив: *„Парлямент уже десять років працює на ситуативних принципах: сьогодні пощастило – ухвалили закон, завтра не пощастило – не прийняли. Мені соромно за Литвина. Не можна бути „серед тут і між там"*.

Стан парляменту оглядачі пов'язують з неґативною ролею президента. Юлія Мостова („Дзеркало тижня", ч. 2, 2003 року) пише: *„Хіба Л. Кучма багаторазово не довів свою спроможність незаконними способами впливати на розподіл сил у парляменті? Довів. Президент використовував свій вплив для посилення його ж впливу – руками Верховної ради знімав одних ручних чиновників у Кабінеті міністрів, щоб призначити таких самих ручних. Безглуздість – це ключове слово для визначення всього, що відбувається в Україні"*.

Голова комуністів України П. Симоненко вважає, що *„парляментська криза розпочалася тому, що кримінальний капітал ввійшов у систему політичної влади"* і в чому він звинувачує Президента.

Саме тому, що цієї ж думки під тиском фактів і все більшої злиденности населення дотримується і опозиція, незважаючи на різні, часто – протилежні ідеологічні і політичні плятформи, ситуація в парляменті нагадує сьогодні штиль.

Багато оглядачів пишуть про сучасний політичний штиль в Україні, але „штиль" перед бурею. І всі підкреслюють вже виразну над країною тінь майбутніх президентських виборів.І вже як хвороблива безнадійність: кожний партійний провідник поведінкою своєю, а не словами, підкреслює, що саме він найкраща кандидатура на майбутнього президента. Нічому історія, вже незалежної України, їх не навчила.

Один із олігархів і наближених до президента людей, Олександер Волков, вважає, що *„опозиція ніколи не висуне єдиного кандидата в президенти"*. Бо що їм заважало зробити це 94-го року, чи 99-го? І що не бачить він крамоли, якщо президент піде на третій термін.

А ось як основні провідники опозиції реаґують на наступні президентські вибори.

П. Симоненко: *„Сьогодні боротьба за посаду президента – головна стратегічна лінія кожної політичної партії... Ми ідеологічно різні партії та бльоки... Влада прагне унеможливити узгоджені дії лівих і правих, спрямовані проти режиму... Але у бльоку Ю.Тимошенко, як представника великого бізнесу, інтереси не збігаються з нашими й цілком можуть збігатися з інтересами президентської більшости... В. Ющенко, як і будь-який провладний кандидат, одне і те ж саме. Він може принести чимало ускладнень Україні у зв'язку з тим, що є яскраво вираженим прозахідним політиком, і не менш яскраво виражений ліберал"*.

О. Мороз: *„Всі розмови про президентські вибори є неактуальними і шкідливими для сьогоднішньої ситуації. Потрібно займатися зміною системи влади, а потім думати про стратегію і тактику виборів"*.

Ю. Тимошенко: *„Я переконана: вибори президента будуть дочасними. Кандидатом може бути будь-хто з провідників чотирьох антипрезидентських сил"*.

В. Ющенко: *„Визначальним на президентських виборах стане питання протистояння владі, слід об'єднатися. Однак президентські вибори мають свою логіку. Припускаю, що КПУ висуватиме свого кандидата... Що ж до підписання договору про модель майбутньої влади, включаючи розподіл постів, то це – питання не сьогоднішнього дня"*.

На Захід через Схід

27 січня в Києві за участю президентів України і Росії буде відкритий „Рік Росії в Україні", („Рік України" пройшов в Росії минулого року). А вже наступного дня в Києві відбудеться чергова зустріч керівників держав СНД. Політичні оглядачі почали все частіше акцентувати увагу на політичному зближенні двох держав, підкреслюючи, що воно стимульоване неґативною позицією Европи і Америки до України у зв'язку з „Кольчугами", „касетним скандалом", корумпованістю урядових чиновників та іншим.

Наприкінці 2002 року на замовлення представництва ООН було проведено соціологічне дослідження з приводу хабарництва і корумпованости в державі. 71 відсоток опитаних згідні з тим, що центральні органи виконавчої влади корумповані і пов'язані з сімейним бізнесом і мафією. Згідно з висновком дослідників, *„хабарництво стало буденним явищем"*. Все це призвело до того, що керівників України, зокрема її президента, почали ігнорувати в Европі. Захід став обережніше ставитися до України взагалі.

Ю. Мостова пише про три групи політиків Европи і Америки, які порізному ставляться до проблем сучасної України. До першої, найбільш жорсткої групи, автор відносить Европейський Союз, який відмовляє Україні у входженні в европейську цивілізацію. До другої – американський уряд, який хоч і має великі претенсії до України, все ж вважає достойним прийняти Україну до ЕС. І третя група – це окремі політичні особистості, що повністю підтримують Україну в її намаганнях (О. Квасневський, В. Гавел, З. Бжезинський та інші).

Можливо, з цим пов'язана рішуча орієнтація президента України на Схід, в тому числі на країни Близького Сходу. В такий спосіб, за формулою „чим гірше – тим краще", президент намагається потрапити на Захід? Дуже сумнівний шлях.

Саме тому і у зовнішньополітичній діяльності України останніх років все відвертіше проглядається переорієнтація на Схід, головне – на ринки арабських країн. І якщо майже всі держави світу давно вже визначилися, з якого боку протистояння Америки і Іраку (тобто, демократії і тероризму) вони є, то Україна досі веде пасивну лінію, а в кращому випадку – на невтралітет. Це підкреслює і остання „умова", за якої Л.Кучма „готовий підтримати США у війні з Іраком". Вся вона побудована на загальних словах про „мирний шлях вреґулювання", „якщо ООН підтвердить і т. п.

Слова ж президента про те, що „у ході спілкування з керівництвом Савдійської Арабії відчувалося, що візита української делеґації є підтримкою Савдійської Арабії і багатьох арабських країн із проблем близькосхідного вреґулювання і вреґулювання навколо Іраку" свідчить про дійсне місце, в яке поставив Україну президент Л.Кучма в боротьбі всесвітньої демократії з терором.

Подібне до того, що не тільки у внутрішніх справах країна переживає тяжкі часи. Подібно, що і зовнішньополітична діяльність держави сьогодні зумовлена не стільки бажанням добра і вищого авторитету України у вільному демократичному світі, скільки особистими амбіціями і образами президента.

Може, тому Адміністрація президента сьогодні активно готує документи стосовно законодавчих „ґарантій для президента", як це було зроблено стосовно Б.Єльцина в Росії.І навіть якщо такий „закон" буде прийнято і неможливо буде притягнути президента до карної відповідальности за все скоєне в країні, то чи захистить цей „закон" міжнародний авторитет держави?

4 лютого 2003 року, початок діяльности наступної сесії парляменту, прийде дуже швидко. А там, не за горами, вибори президента. Що чекає Україну, її народ?

Думаю, що поки всі справи в державі вирішуються лише в Адміністрації президента, парляменті і уряді, поки громадські організації – тільки декорації, поки (і це головне) мовчить переважна більшість української інтеліґенції, „на українському фронті" все буде без змін.

Помер відомий український журналіст Сергій Набока

КИЇВ. – Вранці 18 січня у готелі, в одному з готелів Вінниці,знайдено мертвим відомого українського журналіста, оглядача Радіо „Свобода" і засновника аґентства новин „УНІАР" 47-річного Сергія Набоку.

Св. п. Сергій Набока

С. Набока знаходився у Вінниці з творчою групою, яка готувала цикл програм для Радіо „Свобода" про умови утримання ув'язнених в українських в'язницях „Права людини: українська реальність". У складі творчої групи, крім самого С. Набоки, були ще журналісти Радіо „Свобода" Надія Шерстюк і Андрій Охримович. Група виїхала до Вінниці 14 січня. Мертве тіло С. Набоки знайшли його колеґи приблизно о 3.30 год. ранку у готельному мешканні журналіста. За попередньою версією, смерть настала від гострої серцевої недостатности.

За оперативними даними Вінницького обласного управління МВС, „раптова смерть настала близько першої години ночі" 18 січня. За висновком лікарів швидкої допомоги, С. Набока помер внаслідок „тромбофлебіту", під час розтину з'ясувалося, що у нього було хворе серце і високе тиснення крови.

Прес-секретар Вінницької обласної прокуратури Сергій Годний сказав, що питання порушувати чи не порушувати кримінальну справу за фактом смерти С. Набоки можна буде розглядати лише після отримання результатів судово-медичної експертизи. Хоча, за його словами, слідів, які б свідчили про насильницьку смерть журналіста Сергія Набоки, виявлено не було, прокуратура детально з'ясовує обставини смерти журналіста.

С. Набока був відомий своїми гострими політичними виступами на Радіо „Свобода". Він був засновником і керівником інформаційного аґентства УНІАР – одного з перших незалежних приватних інформаційних аґентств ще за часів СРСР. Часто виступав у пресі і на телебаченні, незмінно відстоюючи національно-демократичні пріоритети.

19 січня тіло померлого журналіста Сергія Набоки було перевезено з Вінниці до Києва для поховання 21 січня на Байковому цвинтарі. Про це повідомив директор фонду „Демократичні ініціятиви" Ілько Кучерів.

Дружина Сергія Набоки – Інна сказала, що її чоловік мав слабке здоров'я і його смерть є наслідком перенавантаження під час відрядження. І. Набока – лікар, і цю інформацію вона надала після свого повернення з Вінниці, де вона мала змогу спілкуватися з колеґами чоловіка та експертом, що робив експертизу тіла померлого. Андрій Охримович, співробітник Радіо „Свобода", який знаходився разом із С. Набокою в цьому відрядженні, спростував повідомлення деяких ЗМІ про підозрілий характер загибелі журналіста.

За словами А. Охримовича, який ночував із С. Набокою в одному мешканні у відомчому готелі, він виявив колеґу мертвим о 3.30 ранку. Напередодні вони разом з Сергієм і журналісткою Радіо „Свободи" Надією Шерстюк записали кілька інтерв'ю у в'язниці, де відбувають покарання засуджені до довічного ув'язнення. Ввечері журналісти повечеряли, причому, за словами А.Охримовича, всі вони їли одне і те ж.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Редакція „Свободи", гостем якої був св. п. Сергій Набока, глибоко сумує з приводу його передчасної смерти і висловлює співчуття його рідним і співробітникам.

АМЕРИКА І СВІТ

К. Павел закликає інші країни до спільних дій

ВАШІНҐТОН. – Сполучені Штати скептично сприйняли обіцянку Іраку активніше співпрацювати з військовими експертами ООН. Угода про співпрацю була підписана в Багдаді 20 січня, після завершення переговорів глави комісії ООН із роззброєння Іраку Ганса Блікса і директора МАҐАТЕ Мохамеда Ель-Барадея з іракськими представниками. Г. Блікс заявив, проте, що не всі проблеми вдалося врегулювати. Він також відзначив відмову Багдаду дозволити лети літаків-розвідників У-2 над територією Іраку. Колін Павел, секретар Державного департаменту, на засіданні Ради Безпеки ООН висловив сподівання на мирне врегулювання кризи, проте закликав інші країни не відмовлятися від застосування сили, якщо Багдад не виконуватиме рішень ООН. Німеччина, Франція, Росія та Китай не підтримують ідеї війни проти Іраку

ООН і США застерігають Багдад

БАГДАД, Ірак. – 19 січня інспектори ООН виявили чотири порожні хемічні боєголовки – подібні до тих, що виявили інспектори ООН тиждень перед тим. ООН і США застерегли Ірак, що вибігає час, відведений йому на те, щоб продемонструвати співпрацю з військовими інспекторами. Іракські посадовці, за словами Г. Блікса, заявили, що боєголовки було помилково пропущено з довгого списку декларації, яку Ірак подав до ООН у грудні, і пообіцяли надати додаткові документи. Вашінґтон заявив, що іракську декларацію не можна вважати виявом справжньої співпраці. Дональд Рамсфельд, секретар Департаменту оборони США, також заявив, що особисто він вважав би за краще, аби іракські керівники знайшли притулок в інших країнах, якщо б це допомогло відвернути війну. 17 січня у своїй промові з приводу відзначення річниці початку війни у Перській затоці 1991 року президент Іраку Садам Гусейн застеріг, що у разі нового нападу на його країну очолюване американцями військо приречене на неминучу смерть. Він порівняв американські сили з ордами монголів, які зруйнували Багдад у XIII сторіччі, і попередив, що їм доведеться вчинити самогубство перед воротами іракської столиці. Він додав, що США, які не змогли завоювати Ірак у попередній війні, нічого не навчилися зі своїх попередніх помилок. Садам Гусейн промовляв по тому, як інспектори ООН виявили 11 порожніх боєголовок для хемічної зброї. Багдад назвав їх просто старими ракетами, чий термін використання давно вибіг. Іракський речник генерал Госан Амін сказав, що ті боєголовки є насправді старими артилерійськими снарядами, а не зброєю масового знищення. Члени Ради Безпеки ООН стримано відреагували на новину. Спостерігачі кажуть, що ця знахідка інспекторів ООН може бути визначальним моментом у кризі.

У Канаді загинуло вісім лещетарів

ВАНКУВЕР, Б.К – Внаслідок сходу снігової лявіни загинули щонайменше вісім осіб на заході Канади, в провінції Британська Колумбія. Ще 13 вдалося врятувати. Троє з них були американськими громадянами, які брали участь у пригодницькій лещетарській експедиції. Як передають з Ванкуверу, теперішній лещетарський сезон в реґіоні є особливо небезпечним з огляду на риск сходження лявін.

Вчинено напад на американських громадян

КУВЕЙТ. – Поблизу американської військової бази в Кувейті 20 січня двоє американських громадян потрапили під обстріл. Один з них загинув. Інший зазнав поранень, коли їхнє авто було обстріляне на автошляху поблизу міста Кувейт. Обидва чоловіки були цивільними працівниками на одній з американських баз, де розташовані приблизно 17 тисяч військових. Повідомлень щодо того, хто вчинив напад, покищо немає. Це вже шостий поспіль обстріл американців у Кувейті, де велика кількість військових США зосереджується для участи у можливій війні проти Іраку. У жовтні, як підозрюють, мусульманські бойовики обстріляли групу американських морських піхотинців і вбили одного з них. У листопаді кувейтський службовець поліції поранив двох американських вояків після того, як зупинив їхню автомашину.

Франко-німецькій дружбі – 40 років

ПАРИЖ. – Франція та Німеччина відзначили 22 січня сорокову річницю укладення Договору про дружбу, який зцементував їхні взаємини після Другої світової війни.З нагоди ювілею так званої Елисейської угоди, підписаної президентом Шарлем де Ґолем та німецьким канцлером Конрадом Аденавером, запланована серія урочистостей.Зокрема у Версалі відбулося спільне засідання парляментів обох країн. У промовах перед понад тисячею депутатів, які взяли участь у тому зібранні, президент Жак Ширак та канцлер Ґерґард Шродер говорили про те, що вони називають новим поштовхом, наданим ними розвиткові найтривалішої дружби в межах Евросоюзу.

США відкидають звинувачення „Амнесті інтернешинел"

ВАШІНҐТОН. – Сполучені Штати відкидають звинувачення у нехтуванні правами людини в перебігу антитерористичної кампанії. Правозахисна організація „Амнесті інтернешинел " в оприлюдненій 15 січня щорічній доповіді заявила, що Вашінґтон проводить небезпечну політику, не звертаючи уваги на порушення прав і свобод людини у державах, які допомагають Сполученим Штатам. На думку правозахисників, не дотримуються права людей, яких взяли в полон під час антитерористичної операції в Афганістані. „Міжнародна амнестія" скритикувала також дії російської влади у Чечні, де, як і раніше, гинуть і пропадають безвісти мирні жителі, ліквідують табори біженців. У відповідь представник Державного департаменту Ричард Бавчер заявив, що США завжди і в усьому залишалися прихильниками демократії та свободи. Дотримання прав людини – невід'ємна складова боротьби з тероризмом та зміцнення демократичного суспільства, зазначив Річард Бавчер.

Не вдалося обрати Президента Чехії

ПРАГА, Чехія. – Повторні вибори президента Чехії відбулися у парляменті 24 січня. 18 січня законодавцям не вдалося обрати наступника Вацлава Гавела, термін повноважень якого завершується 2 лютого. Необхідної кількости голосів не вдалося набрати жодному з кандидатів, у тому числі Вацлавові Клавсові – представникові головної опозиційної Громадянської демократичної партії, її колишньому голові й екс-прем'єрові, – та християнському демократові Петрові Пітгартові. У повторних виборах можуть узяти участь і дотеперішні, й нові кандидати. Як уважають, Вацлав Клавс кандидуватиме знову, а від владних соціяльних демократів може вийти нещодавній голова цієї партії й теж колишній прем'єр Мілош Земан. Президент у Чехії, згідно з конституцією, здійснює переважно представницькі функції.

За матеріялами ЗМІ

Хто захистить журналістів?

Щорічна доповідь міжнародної організації „Репортери без кордонів" знову принесла сумну новину: у 2002 році загинуло 25 журналістів. Щоправда, ця кількість на шість осіб менша від числа загиблих попереднього року, але усе ж вона вражає. Адже йдеться про людей, які обрали собі дуже мирну професію, які служать усьому людству поширенням інформації, за якою раніше довелося б посилати спеціяльних гінців.

Про упереджене ставлення в ряді країн до журналістів свідчить і той факт, що минулого року 692 з них перейшли через в'язниці (у 2001 році таких було 489). Тільки у Непалі заарештовано понад 130 журналістів, які у пресі, радіо та в телебаченні публікували відомості, недогідні владі. Новий рік зустріли за ґратами 118 журналістів, зокрема в Китаї, Туреччині, Ірані, Росії та Савдійській Арабії.

23 січня суд в російському місті Усурійську мав розглянути справу дочасного звільнення з в'язниці журналіста Григорія Паська, який був засуджений за те, що писав про кримінальні махінації при утилізації ядерних відходів у Японському морі. Дальших відомостей про рішення суду покищо немає. Найнебезпечнішим місцем для журналістів на европейському континенті торік була Росія, де через свою професійну діяльність загинуло найбільше журналістів. Як стверджується в доповіді „Репортерів без кордонів", найгірша ситуація склалася у російських провінціях, де працівники преси потерпають від сваволі місцевих губернаторів і мафії.

Постійно ризикують життям численні журналісти, котрі намагаються розповісти світові про злочини російського війська в окупованій ним Чечні. Добрим прикриттям для влади у випадках переслідування журналістів стала кампанія боротьби проти тероризму, яка дає нагоду залічити усіх охоронців прав людини до спільників терористів. До них застосовуються також засоби політичної цензури.

Далеко не всі трагедії журналістів стають відомі світові і „Репортерам без кордонів". Як повідомив Ньюйоркський комітет охорони журналістів, минулого року в США загинули при виконанні службових обов'язків 19 працівників засобів масової інформації, до яких, вочевидь, належать не тільки журналісти, а й їхні помічники – оператори, зв'язківці, водії.

Усі були стривожені і засмучені захопленням і вбивством у Пакістані американського журналіста Даніеля Пирла з „Вол Стріт Джорнал".

Україна посідає серед країн, де гинуть журналісти, далеко не останнє місце. Як і в більшості країн, причини трагічних випадків в Україні найчастіше залишаються нез'ясованими. За останні роки при виконанні своїх обов'язків в Україні загинуло понад 20 журналістів. Триває розслідування обставин загибелі Георгія Ґонґадзе, якого згадано у документі організації „Репортери без кордонів". Не встановлено, чи була самогубством смерть Михайла Коломійця. У жалібному списку – Ігор Александров, Микола Коломієць, Сергій Набока...

В інтерв'ю „Німецькій хвилі" керівник організації „Репортери без кордонів" Робер Менар сказав: „Прийде час, коли треба буде дати чіткі відповіді на запитання: „Хто вбив Ґонґадзе? За яких обставин? Хто замовив убивство?" Все це питання, на які українська юстиція повинна знайти відповіді".

Говорячи про підсумки минулого року, провідник незалежної професійної спілки журналістів України Андрій Шевченко відзначив наступ влади на свободу слова: „Повністю здані телеканали та останні рубежі оборони, такі, як вечірні випуски новин на деяких телеканалах, які раніше себе почували більш-менш вільно, тепер підпали під цензуру та владну контролю".

Здобутком минулого року були парляментські слухання з проблеми політичної цензури.

Відомий публіцист Микола Рябчук не вірить у можливість компромісів з боку влади, але сподівається на успіх боротьби за відновлення свободи слова у найближчому майбутньому.

В грудні моніторинговий комітет Бюро ПАРЕ надіслав українському керівництву доповідь про ситуацію в Україні, зокрема про проблеми зі свободою слова. До середини березня українська влада має відповісти, що робиться в країні для виправлення помічених Радою Европи недоліків. Хто захистить журналістів в Україні, хто захистить їх у світі?

Л. Х.

„Упав в упряжі“

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – Сергій Набока „упав в упряжі“. Перебуваючи у журналістському відрядженні, „on assignment“, як кажуть його агломовні колеги, він помер. І навіть цей збіг обставин вміщається в рами життя й успіхів Сергія Набоки-журналіста і сина журналістів.

Довідавшись про його смерть 17 січня, я згадав одного з героїв роману канадського письменника Робертсона Дейвіса, який приходив до праці в редакції газети, хоч йому було вже далеко за пенсійний вік, бо казав: „Я хочу впасти в упряжі“.

Сергій помер, коли йому ще не було й 48 років, але – „упав в упряжі“.

Морозного вівтірка, 21 січня, з Сергієм Набокою у Київському Будинку Вчителя, у Володимирському соборі, на кладовищі прощались сотні осіб: політики різних ідеологічних відтінків, „нюзмейкери“, журналісти і звичайні люди.

Один емерит прийшов до Будинку Вчителя, хоч не знав особисто Сергія Набоку, але, як казав мені, любив слухати його на Радіо „Свобода“. Власне це й було атрибутом покійного: дуже широке коло шанувальників. Протягом останніх майже двох десятків років Сергій Набока був одним з активних будівників української, несовєтської журналістики і громадянського суспільства.

І що цікаво – він вважав себе українцем, хоч народився не в Україні, а в справжній Росії, в місті Тулі, що на південь від Москви. Журналістську освіту він здобув у Києві, де готували кадри працівників преси єдиної партії Совєтського Союзу.

І вже на п'ятому курсі цього вищого навчального закладу для вибраних Сергія Набоку посадили, за ... „розповсюдження наклепницьких відомостей, що паплюжать радянський, державний, суспільний лад“ (ст. 181-1Кримінального кодексу УРСР). Він розпосюджував листівки із закликом підтримки українських політв'язнів, брав участь у складанні маніфесту про внутрішньополітичне становище Совєтського Союзу і тексту „Перспективи заповнення духовного вакууму радянського супільства“.

А ще до того Сергій Набока з такими ж, як він, молодими однодумцями організував Київський демократичний клюб. Наслідок – три роки у виправно-трудовій колонії, а далі – праця двірника, вантажника, навіть бібліотекаря трамваярів. Сергій Набока був дисидентом, „не гідним звання совєтського журналіста“, а таким органи безпеки не давали спокійно жити.

Я познайомився з Набокою 1987 року, коли пару місяців працював у Києві. Це був період розвиненої „перестройки“у Совєтському Союзі. Сергій Набока очолив Український Культурологічний Клюб (УКК), на зустрічі якого сходились десятки молодих і середнього віку людей, а влада в різний спосіб намагалася перешкодити діяльності цього угрупування.

Одного разу Сергій домовився про зустріч УКК в комсомольському кафе на Оболоні. Люди зібрались, а кафе зачинене: непередбачений „санітарний день“ (це коли публічні приміщення мають дезинфіктувати). Народ перейшов до залі в одному з багатоповерхових оболонських житлових будинків і зустріч таки відбулася. Тема: „Григорій Сковорода“. Через тиждень, на черговій зустрічі в тому ж таки комсомольському кафе, між Сергієм Набокою й секретарем районного комітету комсомолу відбулась горяча політична дебата в межах перебудови й гласности. Секретар прів, бо Набока довідався, що рішення встановити в кафе „санітарний день“ було політичне, а не гігієнічне: керівники комсомолу знали, що культурологічний клюб мав дискутувати про „якогось антисовєтчика Сковороду“.

Набока натискав, секретар комсомолу намагався відбиватись запереченнями, а присутні все це з задоволенням спостерігали.

Далі Сергій Набока почав видавати без дозволу Компартії газету „Голос відродження“, яку друкував у Прибалтиці, працював з Вячеславом Чорноволом у відновленому „Українському віснику“, а по тім прийшов суверенітет, через рік самостійність, і він організував інформаційну аґенцію – УНІАР.

На початку 1993 року я зустрів Сергія у київській редакції Радіо „Свобода“, на вулиці Леніна (тепер Хмельницького), в будинку совєтської аґенції РАТАУ-ТАРС, і він там себе дуже добре почував. А на свій досвід каторжника і двірника і вантажника він не нарікав, бо почував себе переможцем, людиною, яка осягнула свою мету. Навіть пару років тому в інтерв'ю газеті „День“ Сергій Набока сказав: „Це був дуже цікавий життєвий досвід, про який я не шкодую“.

Останніми роками Сергій Набока був помітний в багатьох засобах масової інформації. Крім Радіо „Свободи“, він вів програми на державному телебаченні, приватному (і провладному), друкувався в газеті „Книжник-рев'ю“ та інших часописах, оживляв своїм скептичним гумором прерізні богемські заходи. А перед виборами керував програмами, які мали на меті інформувати виборців і сприяти прозорості політичного процесу. Він допомагав будувати громадянське суспільство у своїй країні, і його треба вважати щасливим, бо хоч і відійшов у ранньому віці, залишив по собі слід.

І все таки прикро, що нині в Україні смерть журналіста відразу породжує різні підозри, мовляв, хто знає ... І на похоронах Сергія Набоки можна було підслухати різні розмови на цю тему, хоч навіть дружина покійного – лікар – вважає, що Сергієве серце не витримало напруженої діяльности.

Відродження куркуля

Півтора століття тому прийшло на думку цареві скасувати кріпацьке право в Росії. Розкріпачення передбачало, що селянин дістане від землевласника земельний наділ на довічне володіння. Проте з такою умовою – платитиме поміщикові за цей земельний наділ грішми чи працею на його землі.

Це означало, що селяни назавжди мали залишитися залежними від землевласника. Таке лукавство повторилося в Радянському Союзі, де влада затіяла суцільну колективізацію сільського господарства. Чим же відрізнилося „соціялістичне перетворення“ сільського господарства від кріпацького права? Нічим. Землевласник – колгосп, колгоспник – кріпак. В Україні, колись „житниці“, Европи радянська влада знищила корінний соціяльний прошарок – селянина-одноосібника, селянина-господаря, хлібороба-куркуля.

Постала незалежна Україна із своєю вимріяною Конституцією. Її стаття каже: „Право власности на землю ґарантується. Це право набувається і реалізується громадянами, юридичними особами та державою виключно відповідно до закону“.

Окрилений таким праведним законом, вирішив вийти з колгоспу Петро Чемерис. Захотілося самому бути господарем своїх рук і результатів праці. Осточортіло поклонятися партократові – голові колгоспу з його п'яницями-бригадирами.... Правління колгоспу „Шлях до комунізму“ постановило: виділити „ренегату“ 2 гектари колгоспного занедбаного лугу... Хоч смійся, хоч плач! Але Чемерис – твердий горішок. Не пропаду! Прорвуся! Буду вирощувати бичків у цьому лузі при березі. Над воротами подвір'я прибив табло: „Фарма виживання“. Стартовий капітал позичив у кредитовому банку. Був і досвід вирощування в колгоспі рогатої худоби, поголів'я якої на очах здихало... У міністерстві сільського господарства знайшлася добра душа і посприяла, щоб Черемис поїхав до Сполучених Штатів і там навчився, як доцільно вирощувати бичків. Знайшлася добра душа і в Штатах: фармер-скотар Джек МекСтивенс в Тексасі навчив „ґрін фармера“ з України, як найефективніше вирощувати „бебі-бул“ – на догоду собі і державі.

Повернувся Чемерис додому. А там уже хтось зірвав табло „Фарма виживання“. Дружина скаржиться, що не може нічого купити у сільській крамниці. Продавщиця заявила – „Куркулям не продаю“... Одної ночі спалахнув хлів з бичками. Кинувся Чемерис рятувати бичків. Дружина – до телефону, щоб викликати пожежну. Нема зв'язку... Можна вас на два слова?.. Той „червоний півень“ підпустив сусіда. Телефонний кабель перерізав другий. А влада?.. Вона заклопотана прийдешніми виборами і їй людське горе не болить.

Плаче Галина Чемерис. Пестить двох врятованих бичків – „Горенько ви наше!“. Знедолений на своїй землі Петро Чемерис спить і в сні бачить себе фермером-скотарем тексаських степів...

В. Остапенко,
Вашінґтон

Важлива ознака демократії

Ось новий приклад розвинутости американського суспільного життя, приклад панування високих норм в галузі прав і свобод: демократичну меншість у Палаті представників очолила жінка – Ненсі Пелозі. А всього обидві палати Конгресу мають у своєму складі 74 жінки. Це при тому, що нема ніякого спеціяльного закону, який би визначав обов'язкову кількість жінок у вищому законодавчому органі країни.

А що в Україні? Відколи вона стала незалежною, мало б з цим іти ще краще, ніж колись, бо ж навіть у совєтські часи, в тоталітарній однопартійній системі була узаконена квота: кількість жінок у Верховній Раді повинна становити 33 відсотки. Тепер, коли українське суспільство рухається по шляху до демократії, цей відсоток мав би підскочити, тим більше, що останній перепис населення в Україні ствердив такий незрозумілий демографічний факт: жінок в країні на три з половиною мільйони більше, ніж чоловіків. Ні, не підскочив: в результаті виборів у березні минулого року жінки становлять тільки 5 відсотків усього 450-особового складу парляменту. Отже, демократичний устрій передбачає чоловічо-жіночу рівність щодо людських і громадянських прав, тим часом над суспільством тяжіє інерція, набута протягом десятиліть і століть національної і соціяльної неволі, культурної відсталости, деспотичних азійських традицій, які понижували ролю жінки в громаді, зводили цю ролю до народження дітей і кухні. Навіть у західній частині України, історія якої була в якійсь мірі просякнута ліберальним духом, за роки комунізму було захитане традиційне українське пошанування жінки, розуміння її значення в родині і громаді, в народі. „Виховний інстинкт і здоровий практичний змисл жінки дає їй змогу не тільки вибрати до самоуправи відповідних людей, але теж право і самій відіграти корисну ролю в самоуправі – як член громадської чи міської ради. Громадська старшина може лише на тому виграти, як буде в ній господарська жіноча рука, материнська дбайливість і творча жіноча ініціятива", – писала львівська газета „Жінка" 1 лютого 1939 року, але й дотепер висловлена в цих рядках концепція залишається в Україні нездійсненим ідеалом.

Ситуція тим складна, що не можна ні на кого показати пальцем. Винних нема. На словах державні провідники люблять і поважають жінок, звертаються до них з лестивими епітетами напередодні Міжнародного жіночого дня, а на ділі... В теперішньому українському уряді, недавно очоленому Віктором Януковичем, не знайшлося міністерського портфеля ні для однієї жінки. А чому б тут не подумати, що чим більше жінок було б в уряді, тим менше їх страждало б по закордонах у пошуках заробітку для своїх родин? Чому б не згадати, що в історії України саме жінки несли на своїх плечах господарські і виховні обов'язки – тобто саме ті, стан яких в сьогоднішній Україні є незадовільний. То чому б не врахувати цей історичний досвід українських жінок і не надати їм можливости покерувати цими ділянками в маштабах країни?

То де ж та нитка, вхопившись за яку українське суспільство може вибратися з лябіринту проблем? Великі надії в цьому сенсі подає ініціятива Верховного Архиєпископа УГКЦ Любомира кардинала Гузара – проголошення ним 2003 року Роком Родини. Саме в родині започатковуються і розвиваються ті найкращі людські якості, без яких неможливий розвиток і гідне майбутнє всього суспільства. І те, що саме Церква ставить родину в центр уваги, дозволяє сподіватися на позитивні зміни в свідомості і психології української спільноти.

ДО РІЧНИЦІ СМЕРТИ ЗЕНОНА СНИЛИКА

Світлій пам'яті товариша

Св. п. Зенон Снилик

„Свобода" вступила у рік свого 110-ліття. Цей ювілей є такою мірою внутрішньоредакційним, як і загальногромадським. Вшановувати його – це вклонятися світлій пам'яті багатьох видатних осіб, котрі стояли біля керма україномовної преси і розуміли її не тільки як засіб інформування, але також як культурно-освітній, духовний чинник об'єднання українців Північної Америки.

Одним з таких самовідданих керманичів в ділянці журналістики був багатолітній головний редактор „Свободи" Зенон Снилик. І коли ми в першу річницю його відходу у Вічність, вживемо епітет „незаступимий", то це не буде перебільшенням, продиктованим сумною датою. Зенон Снилик справді належить до тих рідкісних діячів, котрі чим далі відходять від нас в часі, тим яскравіше відкриваються перед нами своїми неповторними рисами. І хоч ці його риси в громадській пам'яті пов'язані передусім з блискучою, міжнародного значення, спортивною кар'єрою, ми стверджуємо, що він не меншою мірою був талановитим культурологом, політологом, психологом, а крім усього – людиною щедрої душі, бо щодня радо ділився з нами своєю непересічною ерудицією, своїми грунтовними знаннями, своїми поглядами і думками.

Одна з його найхарактерніших рис – людська скромність. Засідати за президіяльними столами – це було для нього абсолютно чужим. А проте він знав життя громади так близько і докладно, так глибоко був заангажований в усі без вийнятку великі і малі українські справи і завдання, що сам був для нас джерелом найсвіжішої і найточнішої інформації. Річ у тім, що його любили і щиро поважали дуже багато людей з громади, тому щодня в пообідню пору телефонічні дзвінки в його кімнаті не змовкали.

І ще одна притаманна йому – може навіть найхарактерніша риса: Зенон Снилик володів унікальним почуттям гумору, а це серед усіх народів надзвичайно високо цінується, тим більше серед нас, українців, доля яких занадто щедра на різні похмурі чи й темні смуги і періоди, – і так важливо, щоб хтось умів розвеселити душу, скинути з неї гніт тяжкого настрою.

Так, він був незаступимою особистістю, і не можемо сьогодні вимовити, що ось вже рік, як його нема з нами. Він залишився в нашій історії, в нашій пам'яті, в наших серцях.

Колектив редакції тижневика „Свобода"

Про спортовця, який був журналістом, чи журналіста, який був спортовцем?

Для довголітніх читачів „Свободи", як також для завзятих членів наших спортових клюбів немає напевно найменшої трудности відразу розв'язати „таємницю", кому посвячена ця „О-КА".

Покійний головний редактор „Свободи", якого перша річниця відходу припадає цього тижня був саме тим рідкісним поєднанням двох таких різних професій, яким віддавав усі свої сили і почування. І здається, вони були йому однаково близькі та цінні, однаково щиро віддавав він їм своє серце впродовж довгих років. Тут для нього, як завзятого спортовця, стояв довгими роками на першому місці футбол, аж поки редакторська праця не взяла верх.

Все ж таки ніяк не відомо, що стояло у нього на першому місці – журналістика чи спорт. Навіть коли після участи у трьох Олімпійських іграх, як член американської футбольної дружини, він поставив вкінці на першому місці журналістику, зацікавлення тенісом стояло до кінця його життя поруч журналістичної праці.

Кожна літня відпустка із праці у „Свободі" була для нашого головного редактора використовувана для тенісової гри, для організування на „Союзівці" тенісових таборів і для здобування самому передових місць у цій його другій улюбленій ділянці спорту. Довгі роки він спокійно і без так часом характеристичних алюрів „боса" провадив спортові табори на „Союзівці", використовуючи до цього свої вакації, довгі роки ми, його співробітники в редакції „Свободи", уміли працювати під його вказівки із „Союзівки" та щоденна „Свобода" появлялася, як завжди, безперебійно. Справді нам, членам редакційного кола „Свободи", важко було часом зрозуміти, як наш головний редактор умів все це, що його так цікавило, а що було так дуже різним, погодити і провадити впродовж довгих 18 років.

Чи може спортова заправа і спортовий досвід навчили його цієї „ферплей", що він умів так добре використовувати у редакційній праці, а з тим у наставленні до тих численних осіб, що пересувалися постійно через його редакційну кімнату і з якими він умів спокійно та дружньо говорити? А це були незвичайні люди, бо це були незвичайні часи.

Бо ж на роки редакторської праці нашого спортовця припало найбільше переживання для нас усіх, що стояли поруч нього у редакційних кімнатах. За його проводу ми спільно вітали народження Української держави, а відтак вітали у редакційних кімнатах усіх передових мужів відродженої України. Скільки зворушливих переживань перейшло у кімнатах редакції „Свободи", скільки славних облич оглядали ми крізь шибку до кімнати головного редактора. Цей незабутній період залишився у споминах напевно нас усіх, що мали в тих роках щастя працювати із редактором З. Сниликом. Буде завжди світити нам його радісне обличчя цією невидною радістю, яка була для нього так характеристичною. Бо він приймав кожну радість і кожний смуток зрівноважено, як пристало спортовцеві.

О-КА

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Видає Український Народний Союз SVOBODA Published by the Ukrainian National Association
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.
Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.
Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Чи варто відразу судитися?

На оселі „Верховина" завжди гамірно і весело. Головне, тут забуваєш, що ти – на чужині. Чудові українські церкви заспокоюють душу. Українська католицька церква св. Володимира, збудована в гуцульському стилі, переносить вас в Карпатські гори і, дивлячись на неї, ніби чуєте пісню – „Верховино, світку ти наш, гей як у тебе тут мило". А й справді, як же не радіти такому витвору людських рук! Біліє стінами, виблискуючи трьома золоченими банями, православна церква, збудована у стилі козацького бароко. Сестрицтво св. Петра і Павла, невтомні трудівниці, щонеділі пригощають обідом прихожан та гостей.

Оселя „Верховина" – це спортові і танцювальні табори, басейн, озеро, символічна могила полеглих українських воїнів, прекрасні краєвиди, фестивалі молоді. Минула тяжка хвилина для цієї української перлини. Була загроза, що все це опиниться у чужих руках, та знайшлися ентузіясти, які виграли „війну".

Українська культурна фундація придбала оселю. Люди жертвували гроші, свою безкоштовну працю. Оселя почала оновлюватися, бо ж вона була доведена до руїни: головний будинок треба було майже перебудувати, бо терміти знищили фундамент. Витрати перевищили запляновані бюджет. Знайшлися добродії, які рятували оселю, як могли. Чи не найбільша заслуга у цьому нашого щирого патріота Івана Назаркевича, який дав позичку на малих процентах. Він іде з допомогою навіть і тепер, не натискаючи на повернення боргу.

Але ще немає спокою на „Верховині", амбіції окремих людей проводять свою руйнівну працю. Замість того, щоб прийняти теперішній провід Фундації, стара управа, яку очолює Антін Філімончук, вирішила подати на суд тих, що ось вже другий рік пробує воскресити оселю, щоб довести, що теперішня управа – незаконна. Суд призначено на 28 січня 2003 року.

З цього приводу постають запитання „старій управі": хто оплачує суд? Хто дозволив брати гроші жертводавців на суди? Чи були скликані збори жертводавців і прийняте таке рішення? Чи може був розісланий запитник до жертводавців і отримана згода на суд? А чи має значення, хто саме очолює Фундацію? Люди працюють, будують, влаштовують імпрези, то чи їх треба судити?

Я певна, що більшість людей хочуть бачити громадський спокій і єдність на „Верховині". Було б добре цей суд відкликати, а витрати, пов'язані зі судом, використати на потреби оселі.

Наталія Буняк,
Рандолф, Н. Дж.

„Свобода" стала мені другом

Я зворушена увагою і милосердям людини, яка подарувала мені вашу газету. Без цієї газети я почуваю себе відірваною від усього, що діється у світі, засмучена своєю хворобою. Для мене „Свобода" стала справжнім другом і порадником. Люблю „Свободу" за щирість, якусь особливу теплоту, за те, що людям, які її ведуть, можна довірити свій біль, свої тривоги, поділитися радістю і щастям, хоча у моєму житті більше болю, аніж радості. Змалечку я прикована до ліжка. Недуга позбавила мене працездатності, забрала сили.

Ірина Кухаришин,
с. Білоголови,
Тернопільської обл.

Слухайте радіо з України

Всесвітня служба „Радіо України" на Північну Америку тепер працює від 7-ої години вечора й до півночі нюйоркського часу на частоті 7375 (діяпазон 41 м.).

Микола Твердовський,
Нью-Йорк

Уточнення суми переданої допомоги

При редаґуванні репортажу про поступ у переведенні краківської церкви св. Норберта в українську католицьку церкву („Свобода" ч. 51, 20 грудня 2002 р.) сталася похибка щодо кількости грошей, пересланих до Кракова на відновлення храму. Із зібраних коло двадцяти тисяч долярів лишень коло п'ятнадцяти тисяч переслано до Кракова, а не коло двадцяти тисяч, як подала редакція.

Д-р Лев Добрянський,
Нью-Йорк

Покласти край брудній пропаґанді

У київській газеті „Столичніє новості" від 17-24 грудня 2002 року я прочитав статтю Сергія Ковтуненка „Єслі в кранє нєт води", у якій йде мова про видавану у Львові газетку „Ідеаліст", яку вже заборонила влада, але вона знову вийшла з публікацією „Жидівська окупація України".

Газета закликає до фізичного знищення багатьох провідних діячів України, тому що вона визнає їх... євреями. Ця „жовта" газетка чинить у світі велику неславу Україні.

Товариство українсько-єврейських зв'язків засуджує діяльність і писанину газетки „Ідеаліст" і закликає покласти край зухвалій антисемітській пропаґанді зі славного Львова.

Євген Стахів,
голова Товариства,
Нью-Йорк

„Нашого люду в Еспанії – годі й полічити"

21 грудня 2001 року „Свобода" вмістила лист Миколи Заника „США звинувачують мене, я звинувачую провід України". М. Заник, родом з Тисьмениці, Івано-Франківської области, писав до нас з американської в'язниці, де очікував суду і депортації в Україну за порушення дозволеного візою терміну перебування в США. Микола Заник написав ще кілька листів до редакції, а потім листування припинилося і стало зрозуміло, що він вже перетнув океанський простір. Але у січні до редакції надійшов новий лист від Миколи Заника, який ми вміщуємо з деякими скороченнями, оскільки його доля може цікавити читачів, а також тому, що він ілюструє життя сучасних українців-заробітчан в Европі.

Добрий день, дорога редакціє!

Пише до вас давній знайомий, якому ви весь час допомагали, коли я сидів у федеральній тюрмі у Філядельфії. Я мав також вашу підтримку, перебуваючи у депортаційній тюрмі „Berks County Prison" в горах Поконо. Дуже вам вдячний.

У США я був Nikoli Zanyk, а тепер я перебуваю в Еспанії і мене тут звуть Міколя. 20 травня 2002 року мене депортувала в Україну американська еміґраційна служба в супроводі аж двох охоронців. Мені дозволили узяти зі собою одяг, який мені подарували добрі люди, але те, що краще, мені не дали. Проте я був готовий хоч лопухом прикритися, бо три з половиною року не бачив рідної землі. Дали мені чек на 675 долярів, які мені пожертвували добрі люди. Я просив, щоб мені дали готівкою, але почув, що гроші отримаю в Україні. Сіли ми у літак Філядельфія – Амстердам, прекрасний „Боїнг". В Амстердамі було пересідання – я йшов посередині, а охорона, яка до мене ставилася по-людськи, з обох боків. Перейшли ми на літак, який колись називався „Туполєв", а мені нагадав обшарпану хатину у Фінляндії, де колись проживав невмирущий Владімір Ілліч. Але той птах усе ж долетів до Борисполя, де я вдихнув повітря рідної України.

Американці передали мене українцям з СБУ і митної служби. Завдяки Генеральному консулові України в Нью-Йорку Сергію Погорельцеву я мав гарантійного листа про недоторканість і свідоцтво про моє повернення в Україну. На летовищі я написав пояснення, як виїхав з України до США і запевнив, що мене не вербувала американська розвідка. Вийшов я від панів з СБУ, не маючи жодної гривні в кишені, тільки з чеком, який у банку на летовищі в Борисполі мені на гривні не обміняли і ввічиво пообіцяли зробити це через три місяці. Тут до мене підійшли гарно одягнені, ввічливі люди і запропонували свої послуги за мої доляри – проживання і телефон. Я не мав виходу, тож оселився у Воскресенському районі Києва, де прожив місяць і заплатив усе, що вимагали.

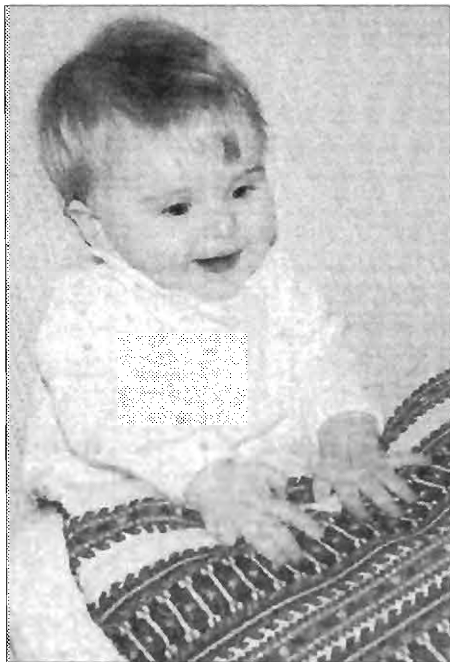
У вересні 2002 року зробив собі закордонний пашпорт і вирушив на заробітки до Еспанії через туристичну фірму „Канар". Їхали через Угорщину, Австрію, Францію. Було дуже гарно, соняшно... Але обганяють наш автобус два авта і показують, що треба зупинитися. Наш водій каже, що в разі відмови стрілятимуть, бо то – наш „рекет", а він дуже жорстокий. Підійшли три бритоголові типи і заявили ламаною русифікованою мовою, що чоловіки мають сплатити по сто евро, а жінки – по 50. „Не дадітє, будєм іскать". Дехто послухав і віддав гроші відразу, а деякі з жінок спробували чинити опір, але однаково віддали зі сльозами на очах останні копійки.

Після цього ми в'їхали до соняшної Еспанії, до міста Валенсії. Нашого люду тут стільки, що годі і перелічити! Уже третій місяць я тут без праці. Харчуємося на еспанських смітниках, вдягаємося у те, що знайдемо на хідниках. Приходимо до євангельських церков з простягнутою рукою, де теж нам допомагають одягом. Я зібрав невелику суму і найняв собі кімнату на січень, а як буде далі – не знаю. Вишліть мені свіже число часопису „Свобода", якщо можна.

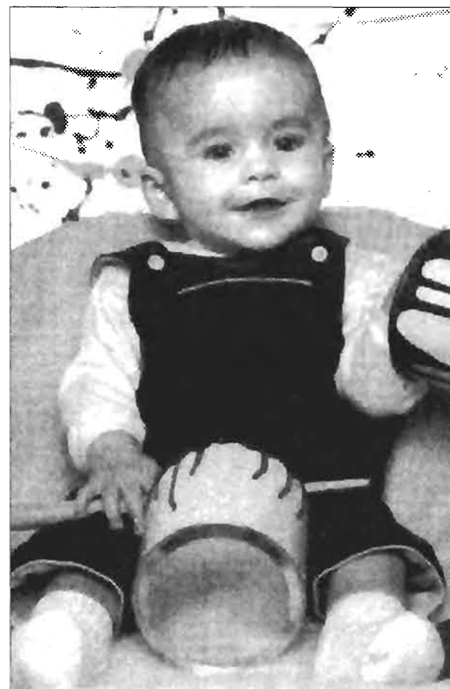
Микола Заник,
Валенсія, Еспанія

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Юліяна Марія Ґар, дочка Анастазії та Джеймса Ґарів, нова членка 172-го Відділу Українського Народного Союзу. Вписали свою внучку о. диякон Теофіль і Аристида Старухи.

Данієл Роберт Олівет, син Галини і Данієла Оліветів, новий член 42-го Відділу Українського Народного Союзу. Свого внука вписала бабуня Марія Романцьо.

Гавриїл Михайло Кейн, син Шона і Рамони Кейнів. Новий член 82-го Відділу Українського Народного Союзу. Вписали свого внука дідусь Еджемін і бабуня Ліда Пакули.

Касандра, доня Лариси і Андрія Ясиновичів, Етобіко, Онтаріо. Записали до 287-го Відділу УНСоюзу свою внучку бабця Дарка і дідо Мирон Соханівські.

Софія Ніня Олсон, дочка Ксені і Ската Олсонів. Нова членка 172-го Українського Народного Союзу. Записали свою правнучку прадід д-р Ігор і прабабця Дарія Витвицькі.

Посередині Адріян зі своїми сестричками Лярою та Алексою, діти Романа і Кароліни Соханівських, Місісаґа, Онтаріо. Адріяна записали до 287-го Відділу УНСоюзу бабця Дарка і дідо Мирон Соханівські. Ляру і Алексу записали Рома і Андрій Гадзевичі (двоюрідні бабуня і дідо).

Архиєпископ Софроній з Московського патріярхату: „У вільній державі має бути вільна Церква"

Перед святами до „Свободи" надійшов відкритий лист Архиєпископа Дніпропетровського і Криворізького УПЦ Київського патріярхату Адріяна до Архиєпископа Черкаського та Канівського УПЦ Московського патріярхату Софронія. Владика Адріян вітає несподівану заяву Владики Софронія про те, що в незалежній Україні має бути незалежна церква. Ми вміщуємо скорочений лист Владики Адріяна, а також уривок інтерв'ю Клари Ґудзик з Владикою Софронієм, надрукованого в газеті „День" (6 вересня 2002 р.), що містить думки Владики Софронія про українське православ'я.

Керуючому Черкаським Епархіяльним управлінням Української Православної Церкви Московського патріярхату Архиєпископу Софронію

Після ознайомлення і вивчення Вашої статті в газеті „День" за 6 вересня 2002 року Дніпропетровське епархіяльне управління УПЦ Київського патріярхату, духовенство та віруючі, висловлюють Вам щиру подяку за ті думки і бажання, які Ви висловили у своїй статті про впевненість в отриманні нашим православним українським народом статусу Помісної Православної Церкви в Україні. Ваші сміливість і патріотизм зобов'язують замислитись кожного українця, який вболіває за українську державність і за незалежну Українську Православну Церкву, що була відібрана у неї Московським патріярхом у 1686 році, коли Київська Митрополія була приєднана, проти волі українського народу і Константинопільського патріярхату, до Російської Православної Церкви. Я мав можливість навчатися у Московській духовній академії в той час, коли Ви були викладачем, коли ми разом брали участь у співах чоловічого хору Свято-Троїцької Сергієвої лаври.

Ми щиро дякуємо Вам за теплі рядки про Патріярха Київського і всієї Руси-України Філарета, який у свій час, до 1992 року, декілька разів запрошував Вас до архиєрейського служіння і, разом з тим, Ви з гіркотою згадуєте про сучасного предстоятеля філії РПЦ Московського патріярхату в Україні Митрополита Київського Володимира (Сабодана), який був ректором Московської-духовної академії і семінарії. В мої студентські роки Вас позбавили педагогічної діяльности у духовній академії і семінарії. Це сталося після того, як відмовилися співпрацювати з КДБ і стати радянським, а точніше „червоним" єпископом Російської Православної Церкви Московського патріярхату.

Що стосується Митрополита Володимира (Сабодана), я нічого поганого не можу сказати про той час, тому що він тоді був батьком для всіх студентів і ми його дуже поважали. Але прикро, що Москва зіткнула трьох кандидатів на патріярший московський престол у 1990 році – Митрополита Ленінградського Алексія (Рідіґера) і двох українців – Митрополита Київського і всієї України Філарета (Денисенка) та Митрополита Ростовського і Новочеркаського (Росія) Володимира (Сабодана), який був керуючим справами РПЦ Московського патріярхату.

Хто б міг подумати, що перший член Священного Синоду і головний претендент на патріяршу катедру Митрополит Київський Філарет через 7 років буде анатемствуваний і проклятий його ж колеґами та новим Патріярхом Московським Алексієм II, якого не обирали, а призначило КДБ разом з М. Горбачовим. Адже Митрополит Філарет очолював хиротонію 60 відсотків сучасних єпископів РПЦ МП, і ніхто з них не насмілився скласти з себе добровільно цей архиєрейський сан, отриманий від „проклятого" ними.

Звичайно, Патріярхові Філарету нелегко керувати в Україні, де прихильники Росії не дають можливости розвиватися українській державі і нашій православній національній Церкві. Рабський стереотип московського насилля в Україні дуже міцно сидить в душах і серцях нашого українського народу, який боїться розлучитися зі своєю духовною мачухою.

Ваш почин у сміливому донесенні багатьом українцям історичної правди підхоплять інші архиєреї в Україні та духовенство УПЦ Московського патріярхату, тому що вони раніше боялися загубити своє місце в епархії, а тепер Ви дали їм снагу і самим так діяти. Саме цього вимагає час, людська гідність та Божественна справедливість. Своєю відданістю загальній справі Ви підтримали духовенство та віруючих УПЦ Київського патріярхату. Саме Москва розколола єдину Київську Митрополію Руської (Української) Православної Церкви, утворивши цим Московську Митрополію Російської Православної Церкви, після чого, за самочинність, сама була відлучена світовими православними церквами на 141 рік. Захоплювати Церкву проти волі українського народу у 1686 році було, мовляв, канонічним, а виходити з цієї церковної неволі – неканонічно. Але всім ясно, що незалежній державі треба мати і незалежну Помісну Українську Православну Церкву.

Адріан,
Архиєпископ Дніпропетровський і Криворізький УПЦ Київського патріярхату

Архиєпископ Софроній (Дмитро Дмитрук) народився 1940 року в селі Мнишині на Рівненщині. Батько Сава Дмитрук все післявоєнне життя прожив з тавром „зрадника", бо за німецької влади був старостою села. Владика Софроній ніколи не цурався свого походження. Родина батька була вельми набожною і належала до заможних – на кожного члена сім'ї припадало по три гектари землі, була пара коней, молотарка. Усі працювали з ранку до вечора. 1950 року все набуте було конфісковане. Читати Дмитро навчився у три роки, а в п'ять років почав ходити до школи. Змалечку служив у церкві вівтарником та читцем, співав на клиросі у церкві, де його дід Селівестр був старостою. Після закінчення школи Дмитро кілька разів пробував вступити до семінарії, але його не брали. Відслужив у війську, де працював на будівництві. Поступив, зрештою, до Духовної семінарії Троїцько-Сергієвої лаври. Закінчив семінарію за першим розрядом і був прийнятий до академії. Навчаючись там, закінчив п'ятирічну іконописну школу, вивчав церковну архітектуру, археологію, живопис, історію, закінчив Академію зі званням кандидата богослов'я. Після завершення освіти став науковим працівником, а потім головним охоронцем Церковно-археологічного музею Лаври. Зробив наукове відкриття – розшукав невідомі науці характеристики древніх антимінсів. А через дев'ять років – повна опала і „заслання" в Україну. Там ігумена Софронія переводили з одного місця на інше, і скрізь він ремонтував, відновлював, зводив нові храми. У Борисполі винайшов особливо міцний розчин для кам'яної кладки на звичайній молочній сироватці. Зараз на Черкащині старанннями глави епархії закладено й будується майже 150 храмів. Архиєпископ Софроній має диплом почесного академіка Національної спілки архітекторів України.

З газети „День"

– Владико, що Ви думаєте про сучасний стан українського православ'я?

– Я, може, єдиний єпископ нашої церкви (УПЦ Московського патріярхату), який має у цьому питанні свою лінію і відкрито висловлює свої думки. Дорога українського православ'я терниста, тяжка, але я – оптиміст. Впевнений, що у нас буде, як будемо живі й здорові, єдина автокефальна Українська Православна Церква. Що нам найбільше перешкоджає? Думаю, звичайні амбіції. Також те, що той „Третій Рим" вельми міцно сидить у людей – в душах і головах. Адже, починаючи з 1686 року, православ'я на нашій святій землі є імператорським, царським. Вибити його звідти вельми трудно. Між тим, за духовний стан віруючих відповідають не вони самі, а ми, духовенство. Перспектива є, є й віра й надія. Але коли ми досягнемо мети – важко сказати.

Що треба робити, питаєте ви? На мою думку, потрібна активна участь держави в ураґулюванні проблеми – ми самі з собою нічого не зробимо. Як відомо, у Візантійській імперії всі церковні проблеми вирішувалися не патріярхами, а імператорами. Імператор сказав – все! Це православна традиція. І у нас має бути тверда лінія державної політики; зараз же ми – гнила, нікому не потрібна „демократія". Так звана демократія, а в дійсності – просто анархія, за якої неможливо осягнути нічого доброго.

Якби ви тільки знали, як важко буває зустрічатися з українцями діяспори, відповідати на їхні запитання – вони про нашу складну церковну кон'юнктуру не хочуть і слухати. Для них це просто неважливі речі на тлі тієї великої потреби у єдиній Церкві, яку мають країна, народ. І вони кажуть правду – у вільній державі має бути вільна Церква, і вороття назад немає.

Проте за яким статусом живе зараз УПЦ МП? Ми навіть не маємо права самостійно спілкуватися із церквами світового православ'я: „Ще рано", – говорять нам. А я думаю, так уже, може, й запізно. Треба більш активно, всіма доступними нам канонічними засобами, рушати з місця справу об'єднання українського православ'я. А все йде навпаки – подібно до того, що ніхто не зацікавлений, щоб у світовому православ'ї з'явилася нова велика автокефальна Церква – Українська.

Думаю також, що у такі тяжкі для православ'я часи, як зараз, у Верховній Раді конче потрібний представник від Православної Церкви у сані, не нижчому за єпископський. Хтось поміркований, освічений і без персональних амбіцій – вболівальник за українську Церкву православну. Депутат такого рівня міг би зробити багато чого на користь як Україні, так і Церкві.

Про себе? Я хотів бути ченцем з дитинства. У моєму церковному житті було чимало поневірянь. Так, мене відсторонили від праці у духовних закладах Троїцько-Сергіївської лаври, де я працював викладачем, науковим співпрацівником, головним охоронцем Церковно-археологічного музею Лаври, викладав церковне мистецтво. Там пройшло 17 років мого життя. А одного дня мене просто не допустили до викладання. Ректором Загорської духовної академії був тоді Володимир (Сабодан), який викликав мене і сказав: „Ти звільняєшся!". А справа була в тому, що мені багаторазово пропонували співпрацю із „органами", а я відмовлявся і говорив, що народжений для служіння Богові і Церкві й не можу кривити душею. Мені пропонували також служіння у Японії, Канаді, Арґентині за тієї ж умови – співпраця з „органами". Я не поїхав, відмовився. І тільки дякуючи Богу і владиці Філаретові Мінському, який сказав: „Або він тут, або я теж відходжу!", мене залишили стипендіятом при академії.

Зрештою, я опинився в Україні парафіяльним священиком, під Митрополитом Філаретом. Він три рази пропонував мені єпископство, посаду керівника справами митрополії і я три рази відмовився, бо ніколи не прагнув до вищого сану. Через ці відмови Митрополит Філарет на мене образився, хоча на той час у нас були гарні стосунки. Працював я священиком у Черкасах, потім два роки – у Городищі Чорнобильської зони, відремонтував там церкву. Після цього був Бориспіль – дуже важлива віха у моєму житті, бо там я збудував свій перший великий храм. Тепер збудував новий храм у Черкасах, який за розмірами на теренах колишнього ССР поступається тільки московському Храму Христа Спасителя і може вмістити 12 тисяч осіб.

У нечисленні вільні хвилини беру пензель, щоб посидіти за мольбертом. Люблю поезію, буває, що приходять до голови свої вірші. Але думаю, що мої вірші не дуже гарні. З дитинства, ще з часів церковного хору у рідному селі, люблю музику.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Висилаємо книжки в Україну

ЧИКАҐО. – Товариство української мови ім. Т. Шевченка протягом 2002 року передало на видавничу працю в Україні 7,748 дол., вислало 10 пачок книжок. Під час нашої цьогорічної подорожі по Україні та зустрічей з багатьма обласними та місцевими „Просвітами", ми особисто переконалися, що поміч на видавничу працю в Україні ще дуже потрібна. Просвітяни в багатьох місцевостях працюють в несприятливих умовах щодо української мови і українського слова. Тому наше товариство буде і надальше висилати фінансову поміч в Україну на видавничу працю, а також друковане українське слово з діяспори. В день української писемности та мови, 9 листопада, Всеукраїнське товариство „Просвіта" в Києві нагородило переможців літературно-мистецького конкурсу „Я гордий тим, що українець зроду". Цей конкурс тривав протягом року і охоплював усі реґіони України. Журі очолював старійшина українських письменників Дмитро Білоус, а музично-пісенний жанр – Народний артист України Микола Буравський. Було подано понад 400 творів, з яких 20 були відзначені, переможці отримали нагороди. Частина коштів для цього відзначення була передана від Товариства української мови (ТУМ)-Чикаґо.

На фото: журі літературно-мистецького конкурсу „Я гордий тим, що українець зроду" з нагородженими поетами 9 листопада 2002 року, у Києві.

Віра Боднарук

Комітет діяльно допомагав Україні

МЕЙПЛВУД, Н. Дж. – Комітет допомоги Україні (Приятелі Руху Північного Нью-Джерзі) у 2002 році вислав школам і бібліотекам 14 пакунків з книжками, 16 пакунків родинам і школам з одягом і шкільним приладдям. На однорічну передплату української преси школам і бібліотекам витрачено 2 тис. дол. Дотація для журналу „Джерела" становила 550 дол., допомога для школи-інтернату в Яблуневі – тисячу дол., першій міській гімназії в Черкасах – 1,450 дол.

На літні табори в Галичині для дітей зі східніх областей витрачено 400 дол. Комп'ютерна техніка для Української гімназії в Севастополі обійшлася у 1,150 дол.

На видання книжки Миколи Козака „На вічних барикадах" – 400 дол. Комітет виділив кошти на видання книги Оксани Сліпушко „Софія Київська", журналу „Березіль", письменникам Харківщини, учительці Наталі Кушнір з Полтави, на проведення мистецьких імпрез в Нюарку. Стипендії студентам в Україні становили 2 тис. дол.

Кошти на діяльність Комітету допомоги Україні отримано шляхом збірки біля церков, коляд, річних внесків членів організації, доходу з продажі кави і печива в залі церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, дотацій від Об'єднання українців Америки „Самопоміч" (голова д-р Роман Воронка) та від українських фінансових установ – кредитівок „Самопоміч" (Нью-Йорк, Кліфтон, Нюарк), Польсько-Слов'янської в Юніоні, Національної – в Нью-Йорку.

Роман Ричок

УКУ діє, розвивається

ТОРОНТО. – В готелі „Royal York" 30 листопада 2002 року відбулися перші установчі збори Дорадчої ради Української католицької освітньої фундації (УКОФ). Разом з тим це був вечір подяки жертводавцям-добродіям, які відгукнулися на заклик УКОФ. З їхніх щедрих дарунків створено Непорушний фонд УКОФ, головною метою якого є підтримка Українського Католицького університету (УКУ) у Львові.

Господарями вечора були: проф. Юрій Даревич – президент Ради УКОФ, Роман Мельник – заступник президента, Ігор Комарницький – скарбник, о. мітрат Роман Ґаладза – член Ради УКОФ, та о. Михайло Лоза – виконавчий директор фундації. На перших зборах Дорадчої ради УКОФ були присутні також почесні гості: Владика Корнилій Пасічний – єпарх УКЦ, єпископ Торонто і Східньої Канади; Джон Курі з Чикаго – президент УКОФ в США; Зеня Кушпета – директор згромадження „Віра і світло" у Львові; о. Юрій Саквук – випускник Львівської Богословської академії, прес-референт Патріяршої канцелярії УКЦ у Львові, а тепер студент інституту ім. Митрополита Шептицького в Отаві.

Головним промовцем на вечорі був проф. Джефрі Вилс, віце-ректор Українського католицького університету у Львові. Його виступ, ілюстрований багатьма прозірками, допоміг присутнім перенестися уявою до Львова, до УКУ, побачити надхненні обличчя студентів, викладачів університету та їх духовних провідників. Проф. Джефрі Виллс висвітлив послідовні кроки в напрямі створення центру католицької освіти і осередку виховання майбутнього духовного проводу України.

Перший крок у цьому напрямку було зроблено ще в 1928 році, коли Митрополит Андрей Шептицький заснував у Львові Богословську академію, яка виховала плеяду блискучих теологів і мала стати підвалиною для створення Католицького університету. Тут доречно процитувати проф. Юрія Даревича, який на вечорі в Торонто сказав: „В історії українського народу були роки, наприклад, лихоліття Другої світової війни, коли Українська Католицька Цеква була, може, єдиною інституцією, вповні керованою самими українцями, яка охоплювала і захищала загал українського народу, зокрема в Західній Україні". Але відразу після окупації Галичини совєтами в 1944 році Богословську академію було зліквідовано. Протягом багатьох років переслідувань УКЦ засвідчила тверду віру та стоїцизм, добровільно вибравши мучеництво .

В 1963 році Патріярх Йосип Сліпий заснував на еміґрації в Римі Український католицький університет ім. св. Климентія. З відновленням української державности, в 1994 році Владика Мирослав Любачівський відновив Богословську академію у Львові. Під час історичної подорожі в Україну в 2001 році Святіший Отець Іван Павло II благословив закладення першого каменю для нового будинку УКУ у Львові, а 29 червня 2002 року відбулася інавґурація першого Католицького університету на території колишнього Совєтського Союзу.

В УКУ діють факультет філософії та теології, факультет гуманітарних наук, Інститут педагогіки та катехізації, а також літні курси англійської та німецької мови, літня школа теології. Проводяться наукові конференції, на які запрошують науковців з цілого світу. Вже відбулася екуменічна міжнародна конференція на тему „Конфесійна ідентичність і національна заанґажованість: греко-католицькі Церкви Центрально-Східньої Европи в XIX–XX століттях", конференції „Цивілізація любові чи цивілізація насильства: особисті та суспільні мотивації вибору", „Еволюція і сотворення: діялог між наукою та релігією" та інші.

При УКУ ведеться також видавнича діяльність, створюється сторінка на Інтернеті, потужна комп'ютерна база даних. Проведено першу орієнтаційну програму та комп'ютерні курси для студентів першого року навчання; відкрито перший гуртожиток для 14 студентів; видрукувано першу річну книгу випускників „Крила"; вийшов перший випуск щорічного журналу Літургічного інституту „Каліфорнія" („Гармонійні звуки"); вперше шість випускників УКУ стали його вчителями.

Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир кардинал Гузар на церемонії інавґурації УКУ у Львові 29 червня 2002 року сказав: „Стоїмо при колисці народження чогось дуже цінного... Університет повинен бути близьким до того народу, якому служить. Громада дає університетові студентів, університет дає громаді людей, закоханих у правду й красу...".

Сповнилася візія великих отців Церкви. Сьогодні в княжому Львові, у вільній Україні діє та розвивається важлива національна інституція – Український Католицький університет. В його стінах зростає високоосвічена молодь, яка прагне творити добро, служити своєму народові.

Марґарета Шпір

Відзначили 70-ліття Братства українців-католиків Канади

ТОРОНТО. – 29 грудня 2002 року в церкві Успення Пресвятої Богородиці члени Братства українців-католиків Канади (БУКК) зібралися, щоб вшанувати тих, що творили майбутність нашої громади в Канаді, і молитвою відзначити 70-ліття організації.

Владика Корнилій у своїй проповіді розповів про історію Братства та пригадав, що Братство було одним з засновників Комітету українців Канади – тепер Конґресу українців Канади. А першим президентом Світового конґресу вільних українців був о. д-р Кушнір, один з основоположників Братства.

Після Служби Божої усі зібралися в парафіяльній залі, де їх привітав голова відділу БУКК церкви Успення Пресвятої Богородиці Володимир Турик. Програмою проводив Ярослав Соколик. Владика Корнилій поділився споминами про причини постання Братства, його початки, працю та велику активність членів у громаді. Голова Епархіяльної ліґи українських католицьких жінок Канади Тамара Болощук привітала Братство зі 70-літтям. Духовний дорадник Братства о. Зенон Вальницький зробив доповідь про сучасність та можливості праці БУКК в майбутньому.

Т. С.

УКРАЇНА І СВІТ

Львів чекає інвестицій

ПРАГА, Чехія. – 10 січня німецький щоденник „Зюддойче Цайтунг" надрукував щось таке, що подібне на заклик інвестувати в „багатокультурні за своєю традицією" ринки Східної Европи – зокрема в конкретний реґіон: Львів і Львівську область. У Львові ще мало готелів. Інвестиції, щоправда, ростуть, але список інвесторів очолюють наразі Сполучені Штати, а не Німеччина, – делікатно натякає газета своїм підприємцям, змальовуючи їм фінансово-економічні принади Львова.

Майже мільйон людей живе тепер у Львові – місті, яке відіграло особливу організаційну та інтелектуальну ролю у русі за незалежність України, пише „Зюддойче Цайтунг". А від занепаду австрійсько-угорської монархії в1918 році старе місто з його покрученими брукованими вулицями й площами змінилося мало, – і житло в старих будинках з маленькими й темними помешканнями навряд чи можна назвати зручним: вхід до них через крихітну кухню, а ванна є тільки в рідкісних випадках. Такими видалися авторові статті старі львівські будинки – і він відразу переходить до конкретики: ціна квадратного метра перебуває, залежно від стану квартири, в межах від 100 до 400 долярів у приватних об'єктах, пише він, – а в державних і комунальних приміщеннях, за інформацією міської влади, можна вкластися в п'ять долярів за квадратний метр.

Місто на річечці Полтві справедливо має прізвисько „маленький Віденъ", мовиться далі в статті про Львів, який дивом урятувався від війн і руйнувань. І хоча під кінець радянських часів збереження й реставрування пам'яток існували, за словами відповідального за розвиток міста Зиновія Гузара, більше на папері, сімсотлітня архітектурна спадщина Львова збереглася на диво добре; нові будови на 120 гектарах старого міста трапляються лише зрідка – а відтак ЮНЕСКО 1998 року записала до переліку світової спадщини серцевину міста, де, як пише „Зюддойче Цайтунг", „українська, польська, німецька, російська, угорська, вірменська й єврейська громади в змаганні поміж собою набудували щонайрозкішніших пам'яток".

І хоча після занепаду радянського економічного простору в Галичині різко зросло безробіття через припинення праці великих підприємств, мале й середнє підприємництво тут розвивається швидше, ніж в інших регіонах України; приватний сектор у більшості галузей економіки становить за обсягом виробництва близько 75 відсотків; а чужоземні підприємства інвестували в Львівській області до 2001 року приблизно 150 мільйонів долярів, переважно у виробництво продуктів харчування, торгівлю, транспорт та інформатику. Перелік інвесторів очолюють Швайцарія, Польща і Сполучені Штати, пише автор далі і підкреслює, що „торговельною маркою" Львова є багатокультурність, саме вона, за задумом міського керівництва, має забезпечити шлях міста у майбутнє. Отож Львів перетворюється з промислового центру на туристичний, що, на думку міських урядовців, зробить його ще привабливішим для західніх інвесторів.

Закінчується стаття в „Зюддойче Цайтунг" оповіддю про те, що в центрі міста бракує готелів; будівництво нового готелю було полишено, а приватизація старшого, центрального готелю „Київ", навіть за символічну суму в гривнях, провалилася. Мовляв, думайте, інвестори…

А щоб думалося легше, німецький щоденник друкує поруч іще одну статтю – з подробицями щодо українських законів про нерухомість і про умови, за яких її можуть набути чужоземці.

Сергій Драчук

Ці скарби не повинні загинути

ЛЬВІВ. – У місті не вщухає скандал довкола проблеми збереження унікальної збірки українських ікон, яку наприкінці XIX та у XX столітті на власні кошти збирав Митрополит Андрей Шептицький. Упродовж 50 років ці безцінні скарби зберігалися у приміщенні Вірменського собору. Нині храм перейшов у власність вірменської громади, а частину ікон перенесли у нове фондосховище.

Прикра ситуація довкола перенесення збірки мистецтва, віддзеркалює нездорову атмосферу, яка майже 10 років панує в Національному музеї.

Щоб зрозуміти, які скарби залишив Митрополит Андрей Україні, розповім невеличку історію. У радянські часи фонди Вірменського собору оглянула відомий мистецтвознавець з Москви. Побачене вразило і захопило її. Вона висловила певність: якщо колись Україна представить світові ці безцінні ікони, скульптури, то Европа зрозуміє, що досі взагалі не знала історії сакрального мистецтва. Саме такі шедеври зібрав Митрополит Андрей з усього світу.

Конфліктну ситуацію, що склалась довкола перенесення фондів збірки давньоукраїнського мистецтва з Вірменського собору, намагалися з'ясувати учасники круглого столу, який у перші дні січня відбувся у приміщенні Львівської обласної адміністрації – знані науковці, культурологи, мистецтвознавці, історики, директор Національного музею, реставратори, котрі перебувають в опозиції до керівництва музею, настоятель Вірменського собору, голова обласної державної адміністрації.

Головний охоронець фонду Данута Посацька, яку звільнили з праці, як тільки вона почала вголос нарікати на неналежні умови у новому фондосховищі для збереження ікон, переконана, що влітку усі перенесені скарби пропадуть через спеку. Тобто поліхромовані скульптури, конструкції іконостасу просто зруйнуються від високих температур.

Тим часом Мирослав Откович, директор Національного музею Львова, вважає, що реставратори надумали цю проблему: „Збудоване для фондосховища приміщення – тимчасове. Це скрізь задокументовано. Ми спільно з адміністрацією розглядаємо питання побудови нового приміщення для Національного музею. Це питання порушимо перед урядом і президентами Вірменії та України. Адже поруч із будинком національного музею є місце, де можна вести таке будівництво".

Але тут постає запитання: чому гроші, надані вірменською громадою для будівництва фондосховища, вклали у спорудження тимчасового приміщення, яке потім стане власністю вірменської громади (бо збудоване на території Вірменського собору), а не відразу почали зводити його біля Національного музею на вулиці Драгоманова?

Під час круглого столу реставраторів Національного музею запитали, коли вони розпочнуть відновлення ікон. Відповідає голова вільних профспілок музею, реставратор Ростислав Погорілець: „Чому ми, реставратори Національного музею, не виконуємо наказів директора музею? Тому що нас схиляли до участи у злочині. Скажімо, твори з Вірменського собору перенесені без фотофіксації, а це грубе порушення наукових рекомендацій".

Проблема збереження давньоукраїнських ікон могла бути вирішена ще у 1990 році. Тоді депутати Львівської міської ради ухвалили рішення, згідно з яким приміщення музею Леніна на проспекті Свободи передавалось під музей української ікони і для її збереження. Туди мали перенести усю збірку з Вірменського собору.

Керівників національного музею таке рішення не влаштовувало. Приміщення у самісінькому центрі Львова значно привабливіше використовувати для проведення мистецьких виставок, там же розмістилася й канцелярія музею. Під час круглого столу директорові національного музею Мирославові Отковичеві нічого не залишалось, як заявити, що приміщення на проспекті Свободи розташоване на галасливій вулиці і це б завдало шкоди іконам та скульптурам…

Чимало спостерігачів уважають, що прикра ситуація, яка склалась довкола перенесення збірки сакрального мистецтва, віддзеркалює нездорову атмосферу, яка ось уже майже 10 років панує в Національному музеї у Львові. Скандали там, мовляв, спалахували ще тоді, коли ним керував Василь Откович, нинішній начальник управління культури Львівської облдержадміністрації. Після того, як він став держслужбовцем, посаду директора музею перейняв його рідний брат Мирослав.

Втім, учасники круглого столу навіть не висловлювали ніяких оцінок щодо діяльності братів Отковичів. Натомість у резолюції вони звинуватили … Міністерство культури України. Це воно, мовляв, нічого не зробило для збереження безцінних зразків сакрального мистецтва, а відтак поставили вимогу про звільнення з посади міністра культури…

Тут пригадалось, як два роки тому з Дрогобича, за підтримки львівських і дрогобицьких чиновників, незаконно були вивезені до Ізраїлю унікальні фрески письменника і художника Бруно Шульца. Жодні заяви, протести, втручання СБУ та прокуратури так і не допомогли повернути ці настінні малюнки в Україну.

У випадку зі збіркою ікон Україна може втратити значно більше.

Галина Терещук

Василь Кук: „КДБ небезуспішно використовував моє ім'я у провокаціях"

До „Свободи" надійшло свіже число журналу „Військо України" (9-10, 2002), у якому вміщено щедро ілюстровані статті і репортажі про сучасне життя Збройних сил України, історичні розвідки, розважальні матеріяли. Часопис порушує у своїх публікаціях проблеми інспекції війська, його фінансово-буджетного забезпечення, розповідає про фльоту, радіоелектронну розвідку, снайперів, вояків-контрактників, корабле- і авіобудування, подає інформацію про чужинські війська.

Увагу читачів приверне ілюстроване інтерв'ю з Василем Куком „Останній головнокомандувач ОУН-УПА". 89-літній тепер киянин Василь Кук після загибелі Романа Шухевича став його спадкоємцем на пості командувача УПА і був заарештований НКВД у 1954 році.

У 1960 році він був змушений підписати відкритий лист до провідників українського національного руху з осудом їхньої діяльности. Василь Кук пояснює, що це була єдина можливість дати знати, що він перебуває у неволі, бо усі ці роки КДБ використовував його ім'я для різних провокацій проти ОУН, і це створювало небезпеку для підпільників.

Важким було життя Василя Кука. До тюрми на багато років потрапила його дружина Уляна, у 1949 році були арештовані і позбавлені волі в Сибіру батьки Василя і Уляни. У 1954 році вони повернулися в Україну і стали клопотатися про передання їм з дитячого будинку внука Юрка. Їм повернули хлопчика, який виявився підставним, але ріс у родині разом зі справжнім сином, якого під прізвищем Чеботарьов вдалося розшукати лише у 1960-их роках.

Багато переслідувань зазнало подружжя Куків у брежнєвські часи відродження сталінщини. Василь Кук докладно розповідає в часописі про знайомство зі Степаном Бандерою, Романом Шухевичем, діяльність українських підпільників та партизанів, зокрема про вбивство відомого радянського розвідника-диверсанта Миколи Кузнецова.

З питань придбання часопису і передплати на нього можна звертатися до координатора зв'язків з українською діяспорою в США Петра Буняка на телефон (973) 895-4303. Адреса редакції журналу: вул. Мельникова, 81, 04050 Київ, Ukraine.

П. Б.

Росія не вгамовується

З далеких околиць Російської Федерації від українських громад до „Свободи" приходять листи з поштовими марками, на яких усе частіше з'являються портрети російських імператорів. І це не випадковість, не данина історії: президент Росії і його оточення усе настійніше відроджують часи Миколи I, коли імперія контролювала не лише території, а й думки. Знову з'явилися заборони на національні абетки і мови. В грудні минулого року Державна дума Росії ухвалила поправки до закону про мови народів Російської Федерації, за якими для всіх народів Росії запроваджується кирилиця і забороняється використання латинської писемности. Поправки поховають сподівання татар, карелів, фінів, чеченців та інших народів Росії на повернення до своєї писемности. Карели і фіни стверджують, що їхня мова не може бути представлена кирилицею, бо вона має вдвічі більше голосних, ніж російська. Але найбільше заборона стосується Татарстану, який три роки тому ухвалив закон про перехід на латинське письмо. Чеченці до середини 1930-их років, як і татари, вживали латинку. Це сталося після заборони арабської абетки і перед тим, як Сталін усюди запровадив кирилицю. Тепер заборону відновлено.

Татарський історик Дамір Ісхаков пише: „Такі питання має вирішувати для себе кожен народ окремо, а Москва не має права втручатися у його справи".

Татари припускають, що у майбутньому Москва даватиме вказівки щодо вживання лексики і поставить питання про доцільність татарської мови взагалі. Поправки до закону про мови суперечать Европейській хартії регіональних мов, яку підписала Росія.

Незалежні Молдова та Азербайджан нещодавно відмовилися від кирилиці, нав'язаної їм Сталіним, і повернулися до латинки. Росія промовчала щодо них, зате посилено заходилася „приборкувати" незалежну Грузію, на теренах якої, в Абхазії, під виглядом „миротворців" після недавньої війни залишилось російське військо. У січні Москва несподівано, без узгодження з Грузією, відновила залізничний рух з Росії до Абхазії і розпочала видавати мешканцям Абхазії російські пашпорти – з метою пізнішого приєднання Абхазії до своєї території „на прохання місцевих громадян Росії".

Поява російських потягів в Абхазії спричинила суперечку між Росією і Грузією. Президент Грузії Едуард Шеварднадзе 13 січня заявив, що відновлення сполучення без консультацій з офіційним Тбілісі змусило його до відмови у поновленні мандату російських миротворчих сил в Абхазії. Він назвав дії Москви генеральною репетицією анексії Абхазії Росією і заявив, що він є проти присутности миротворців з СНД на території Абхазії. Більшість так званих „миротворців" становлять росіяни, і їхня присутність у реґіоні з часу короткої, але жорстокої громадянської війни в 90-их роках не відповідає політиці Грузії.

Громадська думка у Грузії схиляється до того, що Абхазію треба повернути силою.

Важко визнати випадком те, що вже 14 січня на магістральному трубопроводі „Північний Кавказ – Закавказзя", о 4-ій годині ранку, за півтора кілометра від кордону з Грузією, стався вибух і постачання газу в Грузію припинилося.

Ускладнилися взаємини Росії з Туркменістаном, де володарює колишній комуністичний провідник Сапармурат Ніязов, котрий досі прихильно ставився до Росії і навіть вибачив їй усі пострадянські борги. 14 січня С. Ніязов заявив, що двостороння угода між Росією і Трукменією про подвійне громадянство терміново втрачає силу, тому що вона дозволяла туркменським злочинцям уникати покарання, рятуючись втечею до Росії. Насправді тікають знесилені режи-мом люди. Дії С. Ніязова продиктовані його наміром зміцнити власний режим, але показовим є те, що проти Росії виступила ще одна з колишніх радянських республік.

Хоча Москва активно пропаґує імперські настрої, серед росіян, особливо після відомих листопадових подій у театральному центрі столиці, наростає втома від нескінченних війн. Особливо це відчутно серед молоді, яка ухиляються від призову до війська, бо не хочуть йти на криваву чеченську війну, а також зазнавати знущань, притаманних російській армії. Російські військові комісаріяти вдаються до облав на молодь призовного віку, аби хоча б частково виконати плян призову.

На захист прав російських юнаків виступила впливова Міжнародна правозахисна організація „Human Rights Watch", яка оприлюднила доповідь „Облави на призовників у російських містах". Щороку на вулицях Москви та Санкт-Петербургу затримують сотні молодих юнаків і примусово відправляють на армійську службу.

Виконавчий директор відділення „Human Rights Watch" у Европі та Центральної Азії Елізабет Андерсен заявила, що затриманих юнаків відправляють до місця служби того ж дня, не даючи їм можливости зв'язатися з батьками чи правозахисними організаціями, які допомогли б їм оскаржити примусовий призов. Затримані не можуть пройти належний медичний огляд, скористатися законними правами на відстрочку чи звільнення від служби за станом здоров'я чи з інших причин.

У травні минулого року, говориться в доповіді, студента вищої школи з Москви Степана Н. затримали працівники міліції і доставили до військового комісаріяту, звідки його відправили у військову частину, не беручи до уваги його заяву, що він, як студент, не повинен йти до війська. Лише після втручання Союзу комітетів солдатських матерів Росії Степан повернувся додому.

Усе це вже було: і заборона мов, в тому числі й української, і підкорення кавказьких народів, і осуджене Т. Шевченком насильне рекрутування до війська. Проте насаджування імперських звичаїв у державі, яка проголошує себе демократичною, має привернути увагу світової громадськости. Вже настав час Росії вгамуватися...

Л. Хмельковський

УКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ І ДОКУМЕНТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ

які внесли пожертви з 4 грудня до 27 грудня 2002 р.

	200 дол.	Марта Перейма;
по	100	Орест Наливайко, Олег Склепкович, Любомир Явний;
по	50	д-р Юрій Грицеляк, Валентина Лімонченко, Микола Міланич, д-р І. Рожанковський, Христина Шепелява, Ярослав Шмігель;
по	30	д-р Віра Трігос, Ігор Гайда;
по	25	д-р Олекса Біланюк, Олександер Діберт, Петро Грицак, д-р Олександер Гудзяк, Степан Ґолаш, Лев Кушнір, Адріян Долінський, Степан Максимюк;
по	20	Микола Галів, Любомир Колтунюк, Олександер Михайлюк;
	15	Мирон Яросевич;
по	10	д-р Домашевський, Михайло Дуб, Віктор Вініч, Катерина Гуцул, Марія Логоза, д-р Теребус-Кмета, Юрій Ференцевич.

Сердечно дякуємо за Вашу допомогу нашому Центрові.

З привітом і найкращими побажаннями.

Олена Несіна,

Екзекутивний Директор УДДЦ

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

„Що то за прядиво"...

Ансамбль „Українські барви".

ВАШІНҐТОН. – Минули довгоочікувані яскраві барви Різдвяних свят з колядками та щедрівками, соковитими та кольоритними. В них багато барвитости та театралізації – гри кольору, характерів, різних персонажів, багато жарту. Крім романтичного та ліричного подиху, Різдво випромінює надзви-чайну Божу силу, віру у життєдай-ність духовности.

У Різдвяному святі зустрічається і дещо інший напрям величання, прославлення, піднесености, де чоловік-господар порівнюється з ясним місяцем, жінка – з красним сонцем, а діточки – з дрібними зірочками.

Тепла, щира атмосфера колядок та щедрівок залучає нас не тільки до жанровости, порівнянь з природою, але й до вічного змісту, світо-космосу, який оточує нас завжди. Саме такі барви були притаманні квартетові з Києва „Українські барви" під час концертів в Америці.

Вокально-інструментальний ансамбль у складі Оксани Стебельської, Романа Кука, Сергія Цухая та Дениса Боєва вже вдруге завітав до США. Цього разу він виступив у Вашінґтоні, Нью-Йорку, Філядельфії, Чикаго, Клівленді.

За чотири роки існування ансамбль, в якому беруть участь професійні музиканти, випускники Львівської та Київської консерваторій, створив різноманітну програму, з якою виступає на концертах, авторських вечорах, презентаціях, фолкльорних фестиваляx у різних країнах.

Крім Різдвяної програми, ансамбль має в репертуарі народні і авторські пісні, давню церковну, сучасну і клясичну музику. Яскравим подарунком слухачам була варіяція запального танцю з „Гуцульського триптиху" Мирослава Скорика.

Професійна віртуозність, коли музиканти комбінують спів з грою на різних інструментах, акапельні, інструментальні та театралізовані ефекти – все це, на перший погляд, надає небувалої природньої легкости, але ж відомо, що за цим стоять важкі години практики. Я пишаюся тим, що окремі музики пам'ятають мій курс з історії музики, прочитаний у Київській консерваторії.

Музиканти опанували багато різних інструментів – скрипку, клярнет, баян, саксофон, бандуру сучасного взірця та старосвітську, сопілку, басову сопілку, дзвіночки, телинку, зозулю. Під час концерту здається, що звучить повноцінна оркестра народних інструментів.

Концерт, що відбувся у „Church of the Pilgrims" у Вашінґтоні, відвідали працівники Посольства України, зокрема аташе з культури Наталія Голуб, ведучі радіо та телепрограм „Вікно в Америку" та „Голос Америки", представники української громади та „The Washington Group Culture Fund" – Леся та Андрій Бігуни, Христина Соневицька, яка, до речі, привітала „Українські барви" у себе вдома в Арлінґтоні Різдвяною вечерею.

Наталія Степаненко-Реймонд

„А я – просто українка, україночка..."

8 лютого розпочинається гастрольна подорож Оксани Білозір до США й Канади

Оксана Білозір

За більш як 20-ліття професійної сценічної діяльности Оксани Білозір – це перший приїзд Народної артистки України до Північної Америки. Сьогодні вона – депутат Верховної Ради України, професор, завідувачка катедри естрадного співу Київського університету культури та мистецтв, випускниця Української Дипломатичної академії...

Оксана Білозір належить до тієї категорії жінок, які не приховують свого віку, бо відповідь викликає лише зачарування. Мати двох синів, перший – студент Київського університету – від шлюбу з відомим композитором Ігорем Білозіром, другий – учень другої кляси – від теперішнього шлюбу з Романом Недзельським, керівником організаційно-артистичного центру „Україна-світ".

– Я борець за своєю природою, – каже Оксана. – З перших днів перебування на сцені я боролася за позитивне, гідне ставлення до своєї культури, мови, народу, до України в цілому.

Батько Оксани в 1949 році був репресований, карався 8 років на уранових рудниках Казахстану. Потрапивши під амнестію, мріяв повернутися до рідного Львова, але йому заборонили селитися в Галичині й він обрав найближчий до своєї батьківщини край – Рівненщину, де у 1957 році народилася Оксана. На початку 70-их років батьки переїхали до Львова, в Рудно, де живуть дотепер.

Після школи Оксана вступила до Львівського музично-педагогічного училища імені І. Колесси, де познайомилася з Ігорем Білозором, в майбутньому – відомим українським композитором, в шлюбі з яким вони прожили 13 років. Стала першою виконавицею його пісень, які швидко здобули популярність. А вокально-інструментальний ансамбль „Ватра", де Оксана виступала солісткою, і за формою став відомим на весь Радянський Союз. Водночас навчалася в Львівській консерваторії імені М. Лисенка. У 1986 році отримала звання Заслуженої артистки України.

– Доволі довго панувала думка, що мене вивів у світ визнання Ігор Білозір. Ігор справді був надзвичайно талановитим композитором, але ми обоє в той час були невідомими. Його ще „нерозкручені" пісні не хотіли включати в концерти, передавати по радіо, - каже Оксана Білозір.

Згодом, після одруження з Романом Недзельським – нині організатором її творчої групи, Оксана Білозір переїздить до Києва. Змінюються естетичні смаки й мода, напрямки української естради й мистецькі стилі, але Оксана залишається відданою традиційній українській естрадній пісні, базованій на багатющому фолкльорному підґрунті, душевній та філософській глибині. І тому кожна її пісня завжди звучить сучасно.

„Звичайно, я здатна перевтілюватися, але можу і буду співати лише те, що мені подобається. Музика, на моє глибоке переконання, повинна мати головне: зміст, ідею, філософію, власне, те, що викликає в людей світлі емоції, радість, відчуття наповнення і гармонії зі світом,"- каже Оксана.

У 1999 році Оксана закінчила з відзнакою Українську Дипломатичну академію. Борис Тарасюк, тодішній міністер закордонних справ, вручаючи їй диплом, запропонував працю за фахом в одній з европейських країн. Вона не погодилася, бо це означало, що не залишиться місця для творчости. Натомість Оксані запропонували катедру естрадного співу в столичному Університеті культури та мистецтв, яку вона з радістю очолила.

У той же період Оксана Білозір включається в президентський передвиборчий маратон – входить у першу п'ятірку довірених осіб кандидата у президенти Євгена Марчука, бере участь у більш як 60 зустрічах з виборцями. На наступних парляментських виборах Оксана Білозір братиме активну участь у передвиборчій кампанії бльоку Віктора Ющенка „Наша Україна". Нині вона вже сама – депутат Верховної Ради України.

У репертуарі Оксани є добре знані її шанувальниками пісні, а також і нові, досі невідомі для широкої публіки. Це пісні І. Білозора, О. Злотника, Г. Татарченка та ін. Разом з нею приїздить балетна група „Фест", яка складається з її студентів.

– Люди в Україні потребують чогось світлого. Треба дивитися на людину й світ, бачити, насамперед, все світле й добре, – міркує Оксана Білозір.

Її пісні – це саме той імпульс, який допомагає побачити в людях, що нас оточують, – світле. Отож до зустрічі на концертах Оксани Білозір!

(За докладнішими інформаціями можна телефонувати на: (908) 474-1100).

Катерина Кіндрась

„Сизокрилі" і „Черес" виступають в Тавн-голі

„Сизокрилі" у вітальному танці.

НЬЮ-ЙОРК. – З давніх архівів редакції нашої газети виходять наверх цікаві матеріяли про дебют нашого відомого балетмайстера Роми Прийми-Богачевської в 1961 році. Саме в тому далекому вже році вона виступила на сцені популярного мистецького Тавн-голу (Town Hall) в Нью-Йорку, демоструючи український народний танок у своєму талановитому виконанні. Численні рецензії, що збереглися в наших архівах, високо оцінюють її танцювальне мистецтво і передання в ньому народних мотивів, при акомпаніяменті її матері проф. Іванни Прийми та з поясненнями В. Шуста.

Скільки разів після цього вдалого деб'юту мали ми нагоду захоплюватися сценічною віртуозністю балерини Роми Прийми-Богачевської, а відтак і її учнів, ансамбль яких вона назвала так поетично – „Сизокрилі". Кожного року була нагода бачити цей народний мистецький ансамбль, що під вийнятковим проводом своєї учительки та жрекині народного танцю захоплював публіку – як українську, так і чужу.

Танцювальна група „Сизокрилі" була створена Р. Приймою-Богачевською у 1978 році, і від того часу вона з незмінним успіхом виступає, захоплюючи публіку виконанням народних танців. Водночас із створенням цієї групи Р. Прийма-Богачевська започаткувала вишкіл своїх учнів, серед яких були не тільки українці, але молодь з інших етнічних груп, яку зацікавили українські танці, тим більше, що вони були пов'язані з історичною українською тематикою. До її школи прийшли юнаки і дівчата, що готові були на довгі години вправ, на літні курси і на те, щоб почуватися частиною цієї творчої групи, якій на ім'я „Сизокрилі".

„Сизокрилі" під керівництвом своєї незрівняної учительки виступали в різних американських та українських залях, як Лінкольн-центр, Медісон Сквер Ґарден, БАМ і, самозрозуміло, також в усіх українських осередках США і Канади.

Кожного року літом відбуваються інтенсивні курси для охочих бути членами ансамблю – на „Верховині", „Союзівці" і у Вудстаку – відомому музичному літньому центрі. Розуміється, художній керівник ансамблю має багато помічників, які не лише допомагають у вишколі, але і виконують різні допоміжні завдання адміністраційного порядку.

Усі члени цієї славної групи з великим сантиментом згадують перші ґастролі в Україні у 1992 році, свої виступи в Києві, Львові, Харкові та Івано-Франківську, і всюди – з великим успіхом. То ж можна сподіватися, що і тим разом виступ в Тавн-голі буде успішний.

Від заступника артистичного директора Андрія Цибика отримали ми інформації про близький вже день виступу „Сизокрилих" – 31 січня. Довідуємося також від нього, що тим разом із „Сизокрилими" виступить популярний в українській спільноті народний музичний ансамбль „Черес" під проводом Андрія Мілявського. Ансамбль вже добре відомий в українському середовищі, але на міжнародному форумі Тавн-голу публіка слухатиме його вперше. Значить, 31 січня заповідається цікавим. За квитками телефонуйте: (212) 307-4100.

О. Кузьмович

Народний музичний ансамбль „Черес"

„Гопак" з акробатичною закраскою.

Готується енциклопедія з історії боротьби і репресій

КИЇВ. – Від часу відтворення української державности науковці дослідницьких центрів України та інших країн з'ясували чимало важливих проблем національно-визвольної боротьби українців, накопичили потужну документальну базу для об'єктивного осмислення страдницького шляху української нації до своєї свободи у XX столітті.

Водночас розпорошеність наукової інформації у різних виданнях і тематичних збірниках, відсутність доступних широкому загалу праць, що базуються на всебічному вивченні всіх етапів національного процесу, заважає викоріненню з народної свідомости перекручених уявлень про роль і місце ряду важливих чинників української визвольної епопеї, прищеплюваних українству в часи тоталітарного комуністичного режиму.

Всеукраїнське товариство політичних в'язнів і репресованих ініціювало десятитомне видання „Україна XX століття. Енциклопедія боротьби і репресій", у якому вперше в історичній науці передбачається об'єктивне і всебічне відображення всіх без винятку ланок героїчної боротьби українського народу з різноликими окупаційними режимами та антиукраїнського терору і репресій, здійснюваних цими режимами задля свого панування.

У першому томі будуть вміщені нариси про політичну долю та визвольну боротьбу українського народу у XX ст., а також про репресії на кожному з історичних етапів. У наступних дев'яти томах буде подано відомості про форми боротьби і репресій, про учасників опору режимові і змагань за українське відродження.

Ініціятива товариства знайшла розвиток в указі Президента України „Про заходи щодо державної підтримки колишніх політичних в'язнів і репресованих", що передбачив виділення певних коштів на видання енциклопедії. Однак економічні труднощі та ряд суб'єктивних обставин призвели до того, що державні інституції передбачили асигнування лише 1,5 тис. примірників кожного тому, призначених виключно для бібліотек столиці й областей України.

За таких обставин Всеукраїнське товариство політичних в'язнів і репресованих закликає представників політичних, економічних, культурно-освітніх, наукових кіл, патріотичної громадськости в Україні та в діяспорі надати посильну фінансову допомогу в підготуванні й виданні енциклопедії. Наша адреса: вул. Межигірська, 7/16, 04071 Київ, Ukraine. Прізвища спонзорів будуть подані на спеціяльних сторінках енциклопедії.

Євген Пронюк,
голова товариства

СПОРТ

Пластовий лещетарський табір-2002

ҐЛЕН-ФОЛС, Н.Й. – Лещетарський табір для пластового юнацтва, який вже 24 роки проводить Курінь „Бурлаки", почався з пригодами для більшости учасників табору. Сніґова буря 25 грудня на східньому узбережжі США уneможливила автобусам з Нью-Йорку і з Нью-Джерзі доїхати в цей день до табору. Автобус з Нью-Йорку, який мав підібрати учасників табору з Чикаґо і Дітройту на летовищі в Олбані, Н. Й., зіпсувався і мусів зупинитися, коли минув перший дорожний збір на автостраді. Довелося довго чекати на другий автобус. У тому часі автобус з Нью-Джерзі, котрий поїхав далі, повернувся за якийсь час назад, бо автострада була закрита.

Автобусова компанія, з якою ми були постійно в контакті, повідомила нас, що обидва автобуси мусять негайно повертатись до Нью-Йорку. У автобусах було 62 учасників табору з різних місцевостей східнього узбережжя, а також з Тексасу та Каліфорнії.

До Нью-Йорку ми не могли вертатися, бо там не було б можливо примістити вночі такої кількости таборовиків. Тому ми домовились з автобусовою компанією, що автобуси завезуть нас до недалекої перепочинкової станції Слотсбурґ на автостраді, де усі ми зможемо безпечно перебути ніч, а автобуси приїдуть до нас на другий день ранком і повезуть до табору.

Будинок перепочинкової станції був по другій стороні автостради, тому таборовики мусіли перенести свої речі переходом понад автостраду. Усе перейшло справно, з добрим пластовим гумором. Будинок був майже порожній, були відкриті ресторани, де можна було купити їжу. Усі таборовики примістились разом в одному куті просторого будинку, сиділи групами. Одні грали на комп'ютерах, які мали зі собою, інші говорили, деякі дрімали.

О 10-ій годині ночі з'явився службовець поліції штату, який заявив провідникові автобусів, що не можна таборовикам перебувати в будинку цілу ніч, але він знайде для них приміщення в близьких мотелях, куди перевезуть усіх поліційними автами. Він повернувся за годину і сказав, що не міг для нас знайти приміщень і що управитель перепочинкової станції дозволив нам перебути тут ніч. Ранком провідник автобусів запровадив усіх таборовиків на сніданок, о годині 11-ій приїхали автобуси і повезли таборовиків до табору.

Ще більше пригод мали таборовики, які летіли літаками з Чикаґо і Дітройту. Летовище в Олбані було закрите. Літак з Чикаґо полетів до Портлянд, Мейн. 12 юнаків і юначок ночували одну ніч в одному готелі, на другу ніч летунська компанія перевела їх до іншого готелю. Тільки 27 грудня вони полетіли через Філядельфію до Олбані, де на них чекав транспорт до табору. Літак з Дітройту полетів до Олбані, але мусів повернутись. Вечером таборовиків завезли до Сиракюзів, де їм довелося ночувати, і другого дня, 26 грудня, вони двома автами добились до табору.

Цьогорічний табір був чисельний – 124 учасники та 38 членів проводу. Командантом табору був пл. сен. Ігор Сидоряк, заступницею – пл. сен. Марта Кернз, головним булавним – пл. сен. Андрій Ганкевич, „ОХ", писарем – ст. пл. Роман Данилів „ЛЧ", бунчужними – ст. пл. – ст. пл. Тарас Ганкевич „ОХ" та Микола Конрад, лікарем – пл. сен. Юрій Данилів. Під час відкриття табору учасників привітав, як і щороку, власник мотелю Джан Наджа. Провід табору подав інформації про порядок занять, поведінку в приміщеннях табору та на лещетерських теренах. Ранком, після молитви, денного наказу і сніданку таборовики виїздили автобусами на лещетерські терени Ґор Мавнтен. Таборовики брали лекції лещетарства під проводом професійних інструкторів. Щороку чимраз більше таборовиків їздить, за дозволом батьків, на дощці, а не на лещетах. З уваги на безпеку, цього року вже усі таборовики мали на головах шоломи. Це виявилось доцільним, бо вберегло двох юнаків від поважних ушкоджень голови. Харчування та вечірні заняття проходили у великому огріваному шатрі. На жаль, шатро, яке було поставлене перед початком табору, завалилося під тягаром снігу ще перед приїздом таборовиків, і треба було поставити нове день пізніше.

Одного вечора таборовики їздили на гокейові змагання в місті Ґленс Фолс, другого, згідно з традицією, вибирали „Сніжинку" та „Сніґового діда". Сніжинкою вибрано Тетяну Матусяк, а Сніговим дідом – Тимоша Андерсона.

В суботу, 28 грудня, вечором таборовики вислухали Службу Божу, яку відправив о. Маріян Костик з Амстердаму, Н. Й. В передостанній день табору учасники мали змогу здавати іспити вмілости з лещетарства, а увечорі загостив до табору св. Миколай та роздав численні дарунки, які приготували таборовики. Член булави табору ст. пл. Дарко Федаш дуже вміло і з гумором виконав ролю св. Миколая. Учасники табору одержали теплі сорочинки, відзнаку табору і поштівку, які щороку проєктує О. Слупчинський-ҐоҐо, а також фотоальбом та посвідку про відбуття табору.

Ранком, 31 грудня, після молитви, сніданку, перегляду кімнат, відбулося закриття табору. Комендант табору попрощав учасників, побажав щасливого повороту та успіхів в Новому році і зустрічі на черговому лещетарському таборі.

На таборовиків чекали вже автобуси і батьки з автами, але ще довго тривали прощання, тяжко було розлучатись. Врешті автобуси і авта покинули табір і тепер, вже без пригод, таборовики повернулись додому.

Ю. Ференцевич

Учасники Пластового лещетарського табору 2002-Ґор Мавнтен.

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ „Свобода" ❑ „The Ukrainian Weekly"

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

• ПРАЦЯ •

Шукаю за співробітниками на повний і неповний час до перукарського заведення. Потрібні професійні перукарі, помічники до манікуру і педікуру й людина, що приймає клієнтів для поширеного перукарського салону у Форт Лі. Знання англійської мови конечне. Власник має европейський вишкіл. **Тел. (201) 944-9787.**

Потрібно жінку для догляду двомісячної дитини і до легкої домашньої праці з проживанням. Оплата за домовленням. Дзвонити на **(505) 522-0107 від 8-ої до 3-ої год.** або на **(505) 532-0378 по 5-ій год.**
Питайте за Олексою.

• РОЗШУКИ •

Розшукую родичів ***ІВАНА і СТЕФАНА КРАВЦІВ****, які проживали в Нью-Йорку. Прошу відгукнутися на тел.:* ***(773) 394-9468*** *або в Україні:* ***011-380-3547-26190.***

Приватні оголошення

про розшук родини, пошуки чи пропозиції праці, винайм житла та інші вміщуються у „Свободі"
за ціну 10 дол.

ЛЮДСЬКА ТЕПЛОТА

(лист дружині)

Через два дні після знайомства сталася така розмова:

він	– я кохаю тебе:	75 років
вона	– не говори дурниць:	67 років

Мила, найдорожча, кохана, люба сонечко-подруга! Ми ще не зустрілися. Проте ти вже знаєш з цього листа, що я шукаю дружину, про яку думаю, як сказано в першому реченні. А це важливо, бо почуття не існують без думок про них. Це означає, що я дивлюся наперед в час коли ми вже познайомимося і коли я почну знаходити до тебе почуття зазначені вище. Ці почуття я свідомо шукаю і бажаю. Виникнути вони можуть як наслідок саме бажання і шукання з мого боку та емоційної відповіді з твого. Так починає з'являтися щастя, яке можна назвати людською теплотою описаною в додатку. Людська теплота є найголовнішою взагалі, а не лише на старості. Найінтенсивніше вона відчувається, мабуть, таки на старості. У всякому випадку так саме і є в мене, і тому я шукаю споріднену душу аби мати таке щастя.

Як же тоді треба розуміти слова „я кохаю тебе" в поданому прикладі? Треба взяти до уваги, що почуття живе своїм життям, воно розвивається. А тому що йдеться лише про початок розвитку почуття, то такі слова треба розуміти в часі, себто тепер я бажаю щоби таке почуття виникло в надії, що воно зростатиме в мене та появиться і в тебе. Це не завжди стається так як сподівається, а проте якийсь відповідник може дещо замінити сподівання: може зміцнитися, наприклад, почуття дружби базованої на тому, що нас майже автоматично об'єднує: мистецтво, релігія, тощо. Отже, коли чуєш, що ти для мене „зіронька в небі" після двох днів знайомства, то будь ласка візьми до уваги хто це говорить: 17-річний Ромео чи 71-річний козак? В останньому випадку жартів не буде. Натомість буде серйозне бажання знайти таку зіроньку яка символізуватиме щире кохання, яке – до речі – може дати лише Бог як особливу милість, яку не надається кожному.

Таким чином, слова які вказують на почуття до тебе є формою сподівання знайти взаємно ту людську теплоту, яка і є основою щастя.

Моє бажання є знайти в тобі для себе та дати тобі від себе цю людську теплоту найбільш можливою мірою.

(Скорочено з „Хвилинка дружньої розмови" в „Народній Волі" за 21 лютого 1980).

Жінка середніх літ залишилася з двома дітьми коли нею зацікавився культурний чоловік з метою одруження. Діти запротестували: „І як ти, мамо, можеш зробити нам таку кривду? Відібрати любов від нас і дати чужій людині? Де твоє серце, мамо?" Мамине серце залишилося з дітьми. Роки минали, діти покінчили науку, поодружувалися і пішли своїми дорогами, а посивіла, зморщена мати залишилася самотньою.

Пише син: „Моя кар'єра заповідається добре, тут, в Африці. Дженні зі мною і мені не так самотньо серед місцевої екзотики. З любов'ю, твій син".

І дочка пише: „Ми взяли шлюб у Неваді. Покищо мешкатимемо в Каліфорнії, бо тут кращі можливості. А ти, мамо, уважай на себе, одягайся тепло, не щади оливи для огрівання, бо тепло – найважливіша річ. Цілуємо, Оксана та Пітер".

Оксана не писала правди. Людське тепло на старість – найважливіша річ.

Якщо Ви приблизно 50 - 70 років, лікарка чи маєте відповідну освіту та бажаєте знайти щастя в подружжі, то будь ласка пошліть Вашу відповідь факсом
724-349-0499 та пишіть до MACKS, P.O. Box 156 Indiana PA 15701.

Корпорація "Міст" представляє

Народна артистка України Оксана

БІЛОЗІР

у концертній програмі

"Для тебе"

за участю кращих музикантів України
та професійного шоу-балету

8 лютого - Нью Йорк
7 год. веч. Millenium Theater
1029 Brighton Beach Ave.
Brooklyn, NY 11235
Інформація: 908-474-1100

9 лютого - Філадельфія
Український Освітньо-Культурний Центр
700 Sedar Rd. Jenkintown, PA
Квитки та інформація: 215-663-1166, 215-725-0377, 215-745-4135

12 лютого - Клівленд
Ukrainian Church
6812 Broadview Rd., Clevelend, OH 44134
Інформація: 440-886-6662

13 лютого - Рочестер
Інформація: 585-370-3974

20 лютого - Бафало
St.John the Baptist Ukr.Catholic Church
3275 Elmwood Ave., Kenmore, NY

21 лютого - Детройт
Ukrainian Cultural Center
26601 Ryan Rd., Warren, MI
Інформація: 586-574-0303

22 лютого - Чікаго
7 год. веч. Frederic Chopin
Elementary School
2450 West Rice, Chicago Il.
Інформація: 773-851-8365

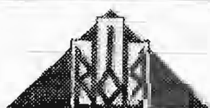
RAMADA
CONFERENCE CENTER
130 Route 10 West, East Hanover, NJ 07936

Air Ukraine
Авіалінії України

SUMA
(YONKERS)
FEDERAL CREDIT UNION

Self Reliance (NJ)
Federal Credit Union

SELF RELIANCE NEW YORK
FEDERAL CREDIT UNION

З глибоким смутком повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що в понеділок, 20 січня 2003 р. в Нью-Йорку відійшла у Божу вічність

бл. п.

ОКСАНА СТАРОСОЛЬСЬКА

з роду Сілецьких-Джурдж

нар. 10 травня 1911 р.

Дружина Начального Пластуна, бл. п. Юрія Старосольського.

ПАРАСТАС в четвер 23 січня 2003 р. в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 Схід, 7-ма вулиця в Нью-Йорку.

Похоронні відправи відбудуться в п'ятницю 24 січня 2003 р. о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

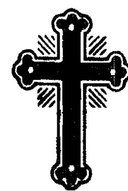
У глибокому смутку залишилися:

дочка	– АНЯ
сестра чоловіка	– УЛЯНА СТАРОСОЛЬСЬКА
братова	– НАДЯ (з дому РІПАК) СІЛЕЦЬКА-ДЖУРДЖ з дітьми:
	– МАРКОМ СІЛЕЦЬКИМ
	– ТАМАРОЮ СІЛЕЦЬКОЮ з чоловіком ДЖИМ БЕНАДЖЕС і донечкою СЕРЕНОЮ
	– ТАЇСОЮ СІЛЕЦЬКОЮ з чоловіком ВІЛЛІЯМ ФРИТЦІ і дітьми МАКС і ЛУК
племінник чоловіка	– ВОЛОДИМИР СТАРОСОЛЬСЬКИЙ з мамою ІРЕНОЮ
	опікун „Джорджі"

та дальша родина в Україні і діяспорі.

Вічна Її пам'ять!

Замість квітів на могилу, родина просить складати пожертви в імені Покійної на допомогу сиротам в Україні на адресу: Orphan's Aid Society P.O. Box 630245 Little Neck, NY 11363 (718-423-4966)

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в Женеві, Швайцарія, відійшов у вічність наш незабутній

бл. п.

Оперний співак

ОЛЕГ НИЖАНКІВСЬКИЙ

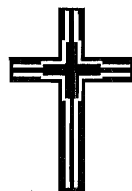
нар. 25 липня 1924 р. – помер 8 січня 2003 р.

В глибокій жалобі:

дружина	– ЗОЯ
син	– РОМАН
донька	– ЛАДА
зять	– ХРИСТІЯН
внуки	– ОЛЕКСАНДЕР і НАТАЛЯ
сестра дружини	– МАРІЯ ЛУКІЯНОВИЧ
родини	– ЧУМІВ, БОБИКЕВИЧІВ, ГАЄЦЬКИХ, МАРИНОВИЧІВ, ОБУХІВСЬКИХ, ПОГОРЕЦЬКИХ, МЕТЕЛЬСЬКИХ, БАНДРІВСЬКИХ, ТУРКЕВИЧІВ, МАРТИНЦІВ і КУЗЬМІВ

та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Европі.

Вічна Йому пам'ять!

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРАВ ділиться сумною вісткою, що в четвер, 9 січня 2003 р. в Чикаго, з волі Всевишнього відійшов у вічність після довгої недуги

бл. п.

д-р ВОЛОДИМИР ФЕДИНЯК

Похоронні відправи відбулися 13 січня 2003 р. Похований на цвинтарі св. Миколая.

Дружині, дітям з родинами і сестрі Покійного складаємо сердечні співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА О.У.В.Л.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИТИСЛАВ ПЕЧ член УНС Відд. 230 Т-ва св.Івана Хрестителя в Янгставн, Огайо. Помер 20 листопада 2002р. на 88 році життя. Нар. в 1913 р. в Україні. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анастазію Янів, дочку Мері Анн Малантаріс, 4 внуків і 1 правнука. Похорон відбувся 23 листопада 2002 р. на Calvary Cemetery в Янгставн, Огайо.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

....

МИКОЛА ПАПІНЧАК член УНС Відд. 161 Т-ва св. Василія в Ембрідж, Па. Помер 5 листопада 2002 р. на 85-му році життя. Нар. в 1916 р. в Амбрідж, Па. Членом УНС став в 1946 р. Залишив у глибокому смутку сина Миколу і невістку Барбару, внуків Еріку і Миколу мол. Похорон відбувся 8 листопада 2002 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Економі, Па.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

....

СТЕПАН БОБІК член УНС Відд. 63 Т-ва „Січ" у Форд Сити, Па. Помер 4 листопада 2002 р. на 89-му році життя. Нар. в 1913 р. в Johstown, PA. Членом УНС став в 1956 р. Залишив у глибокому смутку синів Івана, Миколая, Франка і дочку Павлину (Мері). Похорон відбувся 9 листопада 2002 р. на цвинтарі св. Марії в Yatesboro, PA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

ПОДЯКА

З волі Всевишнього дня 17 грудня 2002 р. по тяжкій недузі відійшов у вічність прикладний член станиці Братства кол. вояків І УД-УНА, колишній член Крайової Управи, голова станиці та наш незабутній побратим

бл. п.

хор. БОГДАН КУТНИЙ

Найщиріші співчуття складаємо дружині Любі, синам Ростиславові, Юрієві та їхнім родинам.

Всім жертводавцям, що згідно з останнім бажанням Покійного, які замість квітів на його могилу, зложили щедрі датки на закуп ліків для хворих побратимів в Україні, наше щире Спасибі!

	200 дол.	родина Кутних;
по	100	Катерина Денисенко, Франклин Т. і Катерина Джансон, Володимир і Татіяна Кривуличі, Рут Лонг Маріон, Евдокія Матковська, Надія і Маріян Цьолки;
	60	Дамян і Оксана Ліщинські;
по	50	Ярема і Варвара Бачинські, Ірена і Кирило Григоровичі, Юрій і Олена Кисілевські, Ліда Козак, Наталія Кравчук, Степан і Анна Леуші, З.Д. Менцінський, Марія Рущак, Богданна М. Титла, Наталія і Маркіян Титли, Юрій і Христина Ференцевичі, Володимира Шипайло;
по	30	Леся і Василь Мочули, Михайло Мочула, Ліда і Зенон Завадовичі, Антін Тимкевич, Ігор і Надія Хоми;
по	25	Леся і Богдан Качмарі, Христина Певна;
по	20	Роман Кобрин, Василь Пелехатий, Ростислав Галабурда, Осип Голинський;
	10	Дмитро Порохняк.

Разом 1,750 дол., які вислано скарбникові Крайової Управи у Львові Михайлові Бендині.

За Управу Станиці Нюарк, Н.Дж.

Антін Тимкевич, скарбник — Дамян Ліщинський, голова

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого дорогого ТАТА

бл. п.

ДМИТРА БАСАЛИКА

буде відслужена
поминальна

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

30 січня, 2003 р.
о год. 7-ій ранку

у соборі св. Йосафата, в Пармі, Огайо.

Просимо о молитви.

Вічна Йому пам'ять!

Син ПЕТРО з дружиною ДАРКОЮ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої найдорожчої, ніколи незабутньої
МАМИ, БАБУНІ і ПРАБАБЦІ

бл. п.

ОЛЬГИ ҐОЄВИЧ
(з дому МИКИЦЕЙ)

25.XII.1917 – 3.II.2002

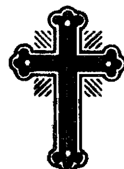
будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

1 лютого 2003 р. о год. 8:30 ранку в церкві Богоявлення Господнього, Ст. Петерсбург, Фльорида;
3 лютого 2003 р. о год. 8:00 ранку в катедрі св. о. Миколая, Чикаго;
4 лютого 2003 р. о год. 9:00 ранку в церкві св. Йосафата;
8 лютого 2003 р. о год. 9:00 ранку в церкві свв. Володимира і Ольги, Чикаго;
о год. 7:45 ранку в церкві Івана Хрестителя, Нюарк, Н. Дж.;
о год. 8:00 ранку в церкві св. Йосифа, Чикаго.

Рівнож буде відправлена
СВЯТА ЛІТУРГІЯ в катедрі св. Юра, Львів, Україна.

Про молитви за душу Покійної просять
ЮРІЙ, ЛЮБА і МАРТА з родиною.

У глибокому смутку повідомляємо, що 19 січня 2003 р. упокоїлась у Бозі наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ і ПРАБАБУСЯ

бл. п.

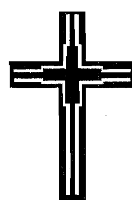
ЄВДОКІЯ ПЛЕСКУН

нар. 26 листопада 1912 р. в селі Рудники, Підгаєцького району.

ПАНАХИДИ були відправлені у похоронному заведенні Петра Яреми в понеділок, 20 і вівторок 21 січня 2003 р., а похоронна відправа відбулась у середу, 22 січня в церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак Покійну похоронено на українському цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

У глибокому смутку залишилися:
невістка – НУСЯ
внук – ІГОР та правнук ЮРІЙ
внук – ЮРІЙ з дружиною ЛІЗОЮ та з дочкою ЛІЛЕЮ
внуки – ОКСАНА і ГАЛЯ в Україні
та ближча і дальша родина в Америці і в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

У безмежній скорботі повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що у вівторок, 10 грудня 2002 р. несподівано відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ПЛЕМІННИК, КУЗЕН і ЗЯТЬ

бл. п.

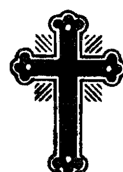
РОМАН КОГУТ

нар. 5.8. 1943 р.
в Bruck an der Mur, Austria.

Похоронні відправи відбулися в п'ятницю, 13 грудня 2002 р. з похоронного заведення Насевичів до церкви Христа Царя, Nicetown, PA, а відтак на цвинтар Fox Chase, PA.

У глибокому смутку залишені:
дружина – РОМА
сини – МАРКО, АНДРІЙ і ДАМ'ЯН
стрийко – ЯРОСЛАВ КОГУТ з дружиною АННОЮ
кузени – ВІРА і ПЕТРО КОГУТ
родина – ФЛЬОРЧУКІВ
теща – АЛЕКСАНДРА ІВАСИКІВ
тета – ОРИСЯ ІЛЬНИЦЬКА.

Вічна Йому пам'ять!

З глибоким смутком повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що в неділю, 12 січня 2003 р. на 88 році життя відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

ІВАННА ГУБКА

нар. у Винниках, Україна.

Довголітня членка сестрицтва св. Ольги при церкві Богоявлення Господнього і Українського Дому в Рочестері.

У глибокому смутку:
дочки – ЗЕНЯ КУЖІЛЬ з чоловіком ЯРОСЛАВОМ та дочками ХРИСТЕЮ, ОРИСЕЮ та сином АНДРІЄМ,
– МАРУСЯ ЧОЛАЧ з чоловіком БОГДАНОМ, дочкою ЛЯРИСОЮ,
– ВЕНДІ із сином МИХАЙЛОМ
– ЛЯРИСА ХАРАМБУРА з чоловіком АНДРІЄМ, дочками РОКСОЛЯНОЮ, НАТАЛКОЮ, ТАНЕЮ та сином МАРКОМ
син – ТАРАС
правнуки – КЕЙТЛИН, ЛУКА, ОСТИН, АДАМ, СОНЯ, ІВАНКА, МАРЧИК, ПЕТРУСИК, МИХАСЬ і ДАНИЛКО
сестра – ЕВГЕНІЯ в Польщі
брати – ЗЕНКО і МИРОН МАСЛОВСЬКИЙ
сестрінок – РОМАН ЦИРАН з родиною в Польщі
братанок – ІГОР МАСЛОВСЬКИЙ з родиною

Похоронні відправи відбулися 14 і 15 січня в церкві Богоявлення Господнього в Рочестері, Н.Й.

Вічна Їй пам'ять!

Сл. п. Полк. Василь Андрюк

В першу болючу річницю мого найдорожчого мужа

Служби Божі відправлено:
Св. Йосафата, Парма, Огайо
Владика Роберт;
Кат. Св. Володимира, Стемфорд, КН.
Монс. Іван Терлецький;
Храм Св. Родини, Вашінгтон, ДК
о. Нестор Івасів.

Меморіяли:

Семінарія Св. Василія, стипендії для молодих українських священиків	25,000 дол.
Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля (CCRF)	10,000 дол.
Український Науковий Інститут Гарвардського Університету	10,000 дол.

Дружина МАРТА
Сини д-р АЛЕКСАНДЕР
МАРКО
АНДРІЙ з дружиною АННОЮ
внуки ЛУКА, ЛЕВ

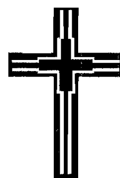
В ДЕСЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
дорогого ЧОЛОВІКА, БАТЬКА, ДІДУСЯ

св. п.
ЕВГЕНА ЛУЦЬКОГО

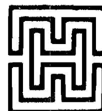
будуть відслужені поминальні
БОГОСЛУЖБИ
в церквах:

св. Юра в Нью Йорку, 28 січня о год. 8:30 ранку;
Івана Хрестителя, Нью Джерзі;
в монастирі оо. Василіян в Ґленков.

Про молитви за душу Покійного просить дружина ОКСАНА
з Дітьми і Внуками.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ
із сумом повідомляє, що нещодавно відійшли з цього світу
такі наші члени:

св. п. д-р ПИЛИП ДЕМУС
18 листопада 2002 р.

св. п. ІМРЕ КАРДАШИНЕЦЬ
21 листопада 2002 р.

св. п. д-р ВОЛОДИМИР ПУШКАР
7 грудня 2002 р.

а також колишній працівник НТШ

св. п. ЯРОСЛАВ КЛИМ
19 грудня 2002 р.

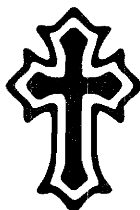
Рідним, друзям та членам осередків висловлюємо найщиріші співчуття.

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
яка припадає 5 лютого 2003 р. нашого найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, ДІДА і БРАТА

бл. п.
ВОЛОДИМИРА КІКТИ

будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ:
в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку;
в Греко-Католицькій церкві в Чертежі, Польща;
в катедрі св. Юра у Львові;
в церкві у Люрді;
в церкві у Вашінгтоні;
в церкві Преображення Господа, Денвер, Кол.

Про молитви за спокій душі Покійного просять:
дружина – ВОЛОДИМИРА
донька – ОЛЯ БУГІР з родиною
син – РОМАН з родиною
брат – ЙОСИФ з родиною
сестри в Польщі з родинами

Ділимося сумною вісткою, що 14 січня 2003 р. відійшов у вічність
на 81 році життя наш найдорожчий ТАТО і ДІДО

бл. п.
ІВАН БОЙКО

Похоронні відправи відбулися в п'ятницю, 17 січня в Holy Cross Ukrainian Catholic Church в Асторії, Н.Й., а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені у глибокому смутку:
доньки – СОФІЯ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ та дітьми МИРОСЛАВОЮ, МЕЛАНІЄЮ, АДРІЯНОЮ і МАРКОМ
– МАРІЯ з чоловіком ЮРКОМ та дітьми ХРИСТОФОРОМ і АНДРІЄМ
– ОРИСЯ з дітьми САБРІНОЮ і ЛІОНОРОЮ
синова – ТІНА з дітьми НИКОЛОЮ і МИХАЙЛОМ
та ближча і дальша родина в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

пл. сен. кер. ГАЛИНА ЗАЯЦЬ
(з дому ГАРАСОВСЬКА)
членка 42-го куреня УПС
„Перелетні Птиці"
* 20 листопада 1926 – † 5 лютого 2001 р.

СЕРЕДНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І – ІІ СТ. СЕЛА СЕБЕЧІВ ім. ГАЛИНИ ГАРАСОВСЬКОЇ-ЗАЯЦЬ

ГАЛИНА ЗАЯЦЬ
(з дому ГАРАСОВСЬКА)
* 20 листопада 1926 – † 5 лютого 2001

Дорогій і незабутній п. Галі з нагоди других роковин з дня смерті присвячую...

Дзвонять дзвони в Себечеві... Цей дзвін бентежить душу і серце кожної людини, а відгомін його лине в далеку Америку там, де назавжди залишилася улюблена дочка Себечева, України, дорога і незабутня бл. п. п. Галя.

Дзвонять Дзвони...

Дзвонять радісно і велично, кличуть всіх себечівців до церкви, а потім на радісне свято, особливе свято: посвячення школи після ремонту і присвоєння її імені п. Галини Гарасовської-Заяць. Про це свято всі ми мріяли давно, а особливо бл. п. п. Галя, яка, на превеликий жаль, не дожила до цього радісного дня, а лише з небес дивилася і тішилася, як завжди, із наших здобутків.

Чи можна так любити свій рідний край? Любити до болю, до самої смерті. Як глибоко і віддано треба любити, щоб свою любов передати своєму дорогому чоловікові п. Романові і коханим дітям Юрі і Діні? Так лише могла любити п. Галя і особливо, глибоко, незабутньо і самовіддано, бо володіла, як ніхто тим особливим даром любові. Такою ж залишилася в пам'яті себечівців і всіх, хто її знав: особливою, надзвичайною, дорогою і рідною людиною. Родинна хатинка, де співала колискову її неня, садочок, де любили відпочивати її старші брати, улюблені місця і краєвиди – усе було поруч і в ту останню мить життя п. Галі, а сльоза, яка ще довго бриніла на її очах, була прощанням назавжди із всім дорогим, що у неї було: чоловіком, дітьми, рідним краєм...

Наближається друга річниця з дня її смерті, 5-го лютого, а біль не втихає, ранить стрілою в саме серце ця звістка сумна. Тужать рідні і близькі, друзі й знайомі. Кажуть, час – добрий лікар, він всі рани лікує, але не завжди. Два роки вже буде, час немалий, але рани ще досі болючі та такі, що іноді хочеться ридати, ридати на цілий світ. Недаремно чоловік п. Галі, пан Роман, роздає всім статті і касети про неї, щоб знали, щоб пам'ятали.

У рідній домівці бл. п. п. Галі, де тепер знаходиться школа, свято. Нарешті, збулася заповітна мрія п. Галі!

І вона з небес тішиться, що її рідна хата відновилася і розквітла, стала гарною, як колись. Все більше і більше людей іде на свято. Ідуть всі, хто знав і любив п. Галю: товаришки з дитинства, приїзджі гості і знайомі, яких запросив на свято п. Роман. Прилетів із-за океанів, з далекої сторони, щоб відсвяткувати присвоєння школі імені його дружини, щоб ще раз вклонитися родинним порогам своєї покійної дружини і виконати її останню волю.

Всі так чекали приїзду дорогого гостя, а найбільше діти і недаремно, бо пан Роман щедро роздавав всім дітям школи, вчителям, працівникам гостинці. Пан Роман привіз чудові знимки всієї родини і власноруч виготовив прекрасні стенди, які розглядають всі люди. Себечівці відразу впізнають незабутнього пароха Себечева бл. п. о. Стаха Гарасовського з бл. п. їмостею Наталею. А це їх старший син бл. п. п. Андрій Гарасовський з дружиною Орисею, а поруч з ними їхня доня Мартуся. П. Остапа Гарасовського з дружиною п. Іванкою себечівці відразу впізнали, адже вони двічі побували в рідному родинному селі.

Спогади, спогади..., радісні і хвилюючі. Дивляться люди на знимки і пригадують все до дрібниць, бо так добре пам'ятають ті роки, коли тут жив парох села з родиною, ніби це вчора було... Ось на знимці бл. п. п. Марія Гарасовська-Дачишин, знана малярка в Америці, поруч – її чоловік Юрій. А далі з своїм чоловіком Віктором її дочка, п. Христя Таран, яка теж вже відвідала мамине рідне село. „А це, – розповідає всім пан Роман, донька п. Христі, Наталка з своїм чоловіком Миколою і чудовими діточками: Роксоляночкою, яку всі обожнюють, Матеєм і Лукою".

„А це ж наша Галя!" – вигукують товаришки п. Галі, витираючи непрошену сльозу, „вона така ж гарна і молода, яку ми пам'ятаємо".

Впізнають люди і пана Романа, дітей Юру і Діню, які вже теж встигли побувати і полюбити Себечів, як свій рідний дім. Линуть пісні, які хвилюють кожну душу, звучать вірші, присвячені п. Галі і знову спогади, спогади про дорогу людину, яка відійшла у Вічність, щоб вічно бути з нами усіма. Сумно і боляче всім, хто знав п. Галю і мимоволі в людей котяться сльози, сльози прощання і сльози вдячности за все, що зробила для нас ця родина.

На святі були присутні парох Себечева о. Ярослав Петруха та декан Белзький о. Володимир, які урочисто посвятили школу, сердечно вітали п. Романа і побажали йому і всій родині Божої ласки і благословення на Многая , Многая літ.

Тремтить голос і блистить сльоза на очах у п. Романа під час його зворушливої розповіді про нашу Галю. Пан Роман щиро подякував всім, хто прийшов на свято і гостинно запросив на щедрий обід всіх людей, ціле село, щоб віддячити всім за щирість, відданість і любов...

А в чужину, на могилу дорогої всім людини, повезе теплоту і щирість себечівців, вдячність і любов, незабутні почуття під час свята і щирі слова, що йдуть від серця себечівської вчительки пані Ольги Демерлій:

Моє рідне село.

Моє рідне село... Усім серцем я лину до тебе,
Як птахи перелетні до рідного краю летять,
Де вишневі сади, де дитинства мого синє небо,
Де хатина моя і тополі у полі шумлять.

Боже мій! Як я щиро до Тебе молилась,
Щоб мені допоміг побувати на рідній землі.
Тут дитинство і юність мої залишились,
Співом тут заливались в садах солов'ї.

Моє рідне село, я завжди пам'ятала про тебе,
І як зранена птаха до тебе востаннє лечу.
Чи побачу ще раз українське омріяне небо?
Чи нап'юся води із свого джерела досхочу?

Так, я тут. Мої ноги на землю ступили,
Любий мій Себечів, ти розкинувся поміж долин.
Я вдихаю повітря, воно надає мені сили,
Та отрута недуги у серці гірчить, як полин.

Моє рідне село, як я часто у снах тебе бачу,
Мій зелений куточок у Галицькім ріднім краю.
Я радію, що вдома та серце ридає і плаче
Повезу на чужину я радість і тугу мою.

Моє рідне село... Я востаннє дивлюся на тебе,
Рветься з болю душа, сльози градом течуть по лиці.
Здобулась мрія моя, але темним здавалося небо...
Бо заходило сонце, тут востаннє в моєму житті.

Нехай лагідний вітерець з України, з рідного Себечева, співа для Вас, дорога наша п. Галю, колискову, хай сонечко своїми промінцями пестить і обнімає могилу Вашу там, у далекім краю, а грудочка землі з рідної хати зігріває Вас своїм теплом, ніжністю і любов'ю. Спіть спокійно в Бозі, дорога і незабутня наша п. Галю.

Наталя Бриль, директорка школи с. Себечів імені Галини Гарасовської-Заяць,
Сокальський р-н, Львівська обл., Україна.

У ДРУГУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
5 лютого 2001 р., в Чикаго нашої найдорожчої
ДРУЖИНИ, МАМИ, СЕСТРИ і БРАТОВОЇ

бл. п.

ГАЛИНИ ЗАЯЦЬ

(з дому ГАРАСОВСЬКА)

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

в українських церквах:

В США:
- **Середа, 5 лютого 2003 р., год. 8-ма ранку – Собор свв. Володимира і Ольги в Чикаго;**
- **Катедра св. Миколая в Чикаго;**
- **Церква св. Миколая в Баффало, Н.Й.**

В Канаді:
- **Катедра свв. Володимира і Ольги, Вінніпеґ;**
- **Церква св. Михаїла, Монтреаль.**

В Україні:
- **Церква Вознесення ГНІХ в селі Себечів, Сокальського району, Львівська область;**
- **Катедра св. Юра у Львові;**
- **Церква св. Пантелеймона у Сколім на Бойківщині;**
- **Українська православна автокефальна церква Чесного Хреста в Тернополі.**

Про молитви за спокій душі покійної Галі просить
чоловік РОМАН ЗАЯЦЬ з родиною

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 31 грудня 2002 р.,
відійшов у вічність, на 80-му році життя,
наш дорогий БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

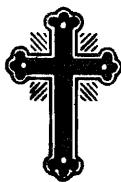
ЗЕНОН ЗАЯЧКІВСЬКИЙ

нар. в Тернополі, 30 січня 1922 р.

Похорон відбувся на цвинтарі св. Володимира в Оаквіл, біля Торонто, Канада.

У глибокому смутку залишилися:
син – БОРИС
донька – ІРИНА з чоловіком БОГДАНОМ та внуками НАТАЛКОЮ, АННОЮ і ДАНИЛОМ
брат – ЛЮБОМИР в Україні
та ближча і дальша родина в діяспорі та Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Зі смутком повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що 15 січня 2003 р. відійшла у вічність наша найдорожча
МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

ОЛЬГА САЛУК

нар. 24 січня 1914 р. в Радехові, Україна.

Похоронна відправа відбулася 18 січня у Vienna, VA, а похорон відбувся 20 січня 2003 р. на цвинтарі Holy Spirit Ukrainian Catholic Cemetery in Hemptonburgh, NY.

Залишені в смутку:
син – АДРІЯН з дружиною ХРИСТИНОЮ і дітьми НАТАЛЕЮ з мужем ДАВИДОМ і НІКОЛ
дочка – МАРТА ПРОЦІНСЬКА з мужем ІГОРЕМ та діти МАЯ і МИХАЙЛО
ближча і дальша родина в Америці, Канаді та в Україні.

Вічна Її пам'ять!

Замість квітів родина просить складати пожертви на
Holy Trinity Particular Ukrainian Catholic Church,
16631 New Hampshire Ave., Silver Spring, MD 20905

Ділимося сумною вісткою, що 29 грудня 2002 р. відійшов у Божу вічність на 82 році трудовитого життя наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУСЬ

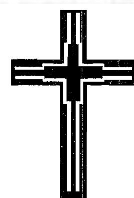
бл. п.

ВАСИЛЬ БОЙЦУНЯК

В глибокому смутку залишені:

дружина – ОЛЕНА
дочка – ДІЯНА з чоловіком ЯРОСЛАВОМ
син – ЮРКО з дружиною КЕТІ
внуки – МАРКІЯН з дружиною ЮЛІЄЮ
– ХРИСТИНА з чоловіком ДЖАНОМ
– АЛЕКСАНДРА і ВІКТОРІЯ
ближча і дальша родина в Україні і в Америці.

Вічна Йому пам'ять!

З невимовним жалем повідомляємо,
що 7 січня 2003 р. після тяжкої і тривалої хвороби
відійшов у вічність найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

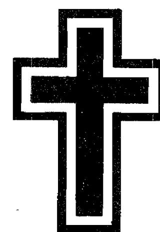
бл. п.

СТЕФАН КОГУТ

нар. 13 лютого 1926 р.
у Калуші, Україна.

Залишені у глибокому смутку:
дружина – ВАЛЯ
донька – ЛЮБА з чоловіком ҐЕРІ
онуки – СТЕФАН і ЕРИН

Вічна Йому пам'ять!

З невимовним жалем ділимося вісткою, що в четвер,
9 січня 2003 р. відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ВІТЧИМ, ДІДО, БРАТ та ШВАҐЕР

бл. п.

д-р ВОЛОДИМИР ФЕДИНЯК

Ветеринарний лікар, нар. 21 лютого 1915 р., в Бушковичках, біля Перемишля.

Член Об'єднання українських ветеринарних лікарів Америки
і Організації Державного Відродження України.

Похоронні відправи відбулися в понеділок, 13 січня 2003 р., в соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаґо. Тлінні останки спочили на цвинтарі св. о. Миколая.

У глибокому смутку:
дружина – ОРЕСТА з ПОМІРКІВ
сини – МИХАЙЛО з дружиною ДЖЕНІФЕР та діти КІРА, АЛЕК і ПАВЛО
– ПЕТРО з дружиною АЙЛІН їхні діти МІКЕЛЯ і ЕЙДЕН
донька – ЛІЛЯ ФЕДИНЯК
пасерби – АДРІЯНА ДЕКАЙЛО з мужем РОСТИСЛАВОМ
– МАРКО ПІЛЕЦЬКИЙ з дружиною ЛІДОЮ та діти ДЕНИС і ОЛЕКСАНДЕР
– ТАНЯ ЯСТРЕМБСЬКА з мужем ІГОРЕМ та діти ОРІЯНА і ДОРІЯН
сестра – ГАЛИНА ПАВЛИК з родиною в Україні
швагерка – КАЛИНА ПОМІРКО
ближча і дальша родина в США, Канаді та Україні.

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Оцісльавська 973-292-9800 #3040

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ ЧИ КУПИТИ ХАТУ?

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА

(908) 790-9240
або
(908) 265-7618
Exit Realty

ЮРІЙ ЛАЗІРКО
Професійний продавець забезпечення УНС
IOURI LAZIRKO
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
5 Brannon Ct., Clifton, NJ 07013
tel.: 973 881-1291
E-mail: louri_uke@hotmail.com

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel.: 732 583-4537• fax: 732 583-8344
Matawan 9@optonline.net

д-р **МАРКО ЛУЦЬКИЙ**
ДЕНТИСТ-СТОМАТОЛОГ
приймає
за попереднім домовленням
Тел.: **(212) 697-8178**

30 East 40th Street,
Suite 706
New York, NY 10016

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2003 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

250 West 57th St.#1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220
ECONOMY AIRFARES
Львів/Одеса
652 дол.+tax (round trip)
430 дол.+tax (one way)
Київ
547 дол.+tax (round trip)
391 дол.+tax (one way)
Restrictions Apply

MEEST- KARPATY of INDIANA
БОГДАН БУХВАК - власник
Посилки в Україну - Найдешевші ціни!!
Пересилаємо пакунки і гроші в Україну і Східню Европу.
Можемо відбирати пакунки з хати.
7429 East 72th Court, Hobart, Indiana, 46342.
Tel.: **(219) 947-7111**

ОРКЕСТРА „ЛУНА"
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

PROSTHODONTIST
д-р ОЛЕКСАНДЕР КМЕТА
косметика зубів,
загальне лікування, „Implants".
5E. 19th Street, 5th Floor, New York, NY 10003
Tel.: **(914) 522-2558**
Fax: **(914) 963-9701**
Доктор говорить по українськи

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop closings)
- Репрезентування комерційної діяльности
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіціяльні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

ДРУКАРНЯ
COMPUTOPRINT CORP.
МАРІЯ ДУПЛЯК - власник
Виконуємо друкарські роботи

- книжки
- журнали
- брошури
- коверти, канцелярійні друки
- візитівки
- весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computopr@aol.com

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

16.9 ¢/min
Call UKRAINE
Great domestic rates. Great rates to the rest of the world - any day, any time, direct dial. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 10.9 c/min.
1-800-449-0445
LDPOST
WWW.LDPOST.COM

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати - тільки з фірмою КАРПАТИ!

KARPATY

KARPATY Fast Guaranteed Delivery Export-Import

KARPATY TRAVEL

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ протягом 2-7 днів

НАЙКРАЩІ ЦІНИ НА КВИТКИ

Добре знана у Канаді
Та в Америці відома
Фірма наша вже віддавна
Служить людям чесно й справно.
Щирий сервіс, низькі ціни!
Хто ще краще про Вас дбає?

Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Европи американські доляри

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

НА ВСІ АВІАЛІНІЇ СВІТУ!

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Доставка тракторів, автомобілів, побутової техніки та електроніки

ДОСТАВА ХАРЧОВИХ ПАЧОК З КАТАЛОГУ

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді

ВІДПОЧИНОК на відомих курортах

На всі замовлення Ви отримаєте поквітовання від Ваших близьких

Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією

121 Runnymede Road, Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105 **1-800-265-7189** **Fax (416) 761-1662**

E-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca